

Tempo

Beseda ni naša, dobili smo jo iz italijanščine, potni list ji je pa glasba izstavila. Njen prvotni pomen je, čas, pozneje so jo pa začeli rabiti kot izraz za stopnjo hitrosti.

To je veljalo še do nedavnih dni — vse dotlej, dokler je zmernost imela še kaj veljave. Danes, v dobi tempa, cenimo le še hitrost samo, nič več stopnje hitrosti. Zato je postal tempo nekakšen modni izraz absolutne hitrosti; prva in druga stopnja — osnovnik in primernik ju Breznik imenuje — sta okrnili, ostal je le še presežnik, superlativ: malik današnjega človeštva.

V tempu hitimo dan današnji v službo in iz službe domov, v gostilno in v kavarno, v kino in na sestanek. V tempu jemo in se oblačimo, legamo in vstajamo; v tempu govorimo in poslušamo, hodimo v hribe in na smuk; v tempu vrtimo gumbe na radiu, navno upajoč, da bomo z Belcebubom izgnali hudice — zaman: tempo ne uze, radio drvi ko iz uma, požira zloge in besede, naprej, naprej, v tempu do konca.

Malo oddiha, da nas ne zaduši. Pogledimo za trenutek drugam: hvala Bogu, vsaj cest in železnice tempo še ni dobil docela v oblast.

In potem še v hujšem tempu naprej: v tempu se presnavljajo države, se staro podira in novo ustvarja; v tempu se vlivajo topovi in polnijo granate; v tempu zmagujejo španski nacionalisti in beže republikanci; v tempu razsaja — si dicere decet — čilski potres.

V tako vratolomnem tempu, da mu še žurnalisti, mojster modernega tempa, nič več ni kos. Tako nedopovedljivo je bil ta teden tempo na Španjskem, da je mestu Figuerasu kar odpihnil sklanjavske končnice; s takšnim tempom je prihrumel potres na Južno Ameriko, da je nesrečni Čile obstal ko solnat steber: ne roditnik ne dajalnik ne orodnik ga nič več ne ožive.

Tempo, malik poveljnega rodu: v tvojem znamenju se staro podira in novo ustvarja; v tvojem znamenju se zgodovina postavlja na glavo; v tvojem znamenju se celo naša komplicirana slovnica poenostavlja. Zato bodi hvaljeno in čašeno tvoje ime!

Kronist

Politični teden

GOVOR NEMŠKEGA KANCLERJA

Ob šestletnici narodno-socialističnega režima v Nemčiji je govoril nemški kancler Hitler pred nemškim parlamentom. Govor je trajal več kot dve uri in so ga prenašale tudi radijske postaje. Hitler je govoril o vseh notranjih in zunanji političnih nemških zadevah. O gospodarstvu, kolonijah, židovskem problemu, odnosih do cerkve. Važno so njegove izjave glede odnosov Nemčije do drugih držav. Govoril je o prijateljstvu z Italijo in je med drugim dejal, da pomeni za vsakogar vojna z Italijo vojno z Nemčijo. Nemčija bo Italijo podpirala v vsakem pogledu, zlasti pa v pogledu njenih zahtev. V svojem govoru se je dotaknil tudi odnosov do Jugoslavije in je poudaril, da so se njeni odnosi do Nemčije poglobili in stopnjevali v prijateljstvo. Prav tako je Nemčija v dobrih odnosih z drugimi jugovzhodnimi državami. — Poudaril je, da hoče Nemčija skrbeti za mir, ne bo pa dopustila vmešavanja katere koli druge sile v njene zadeve.

Romunski zunanji minister Gafescu no v kratkem prišel v Beograd na obisk k ministrskemu predsedniku in zunanjemu ministru dr. Stojadinoviću. V Beogradu se bo mudil dva dni. — Voditelj madžarske narodne manjšine v naši državi dr. Varady je postal senator. Ob tej priliki je izjavil, da je to nov korak k zblizanju med Madžarsko in Jugoslavijo.

Poljska svetuje Romuniji, naj sklene sporazum z Madžarsko, ker je to po mnenju Italije in Nemčije neobhodno potrebno za mir v vzhodnem delu Evrope. Tudi druge države bodo najbrže skušale vplivati na ta sklep romunske vlade. — Nemška gospodarska delegacija bo v kratkem odšla v Rusijo, da se bo pogajala za sklenitev nove trgovinske pogodbe med Nemčijo in Rusijo. V dobro poučenih poljskih krogih pa menijo, da bodo imela pogajanja tudi važen političen pomen. Nemčija si hoče namreč zagotoviti rusko nevtralnost v primeru oborožene spopada na zahodu. — Nemški zunanji minister Ribbentrop je odšel pred kratkim v Varšavo. Pri tem je spremljalo dvajset visokih uradnikov iz zunanjega ministrstva. Pri tem ni prišlo

Pred patentiranjem 'čarobnega zdravila' za tuberkulozo

Ženska, ki bi rada dokazala, da ni mazačka in da pozna popolnoma zanesljivo zdravilo za tuberkulozo

Beograd, februarja.

Najvišje sanitetne ustanove v Beogradu se bavijo z zelo težkim in delikatnim vprašanjem, ali smejo podeliti dovoljenje za zdravljenje osebi brez medicinske diplome samo na podlagi njene trditve, da je odkrila popolnoma zanesljivo zdravilo za pljučno tuberkulozo.

Zanesljivo se naši bralci še spominjajo gospe Jovanovičeve iz Djevdjelije, ki smo o njej pisali pred dvema mesecema, da je odkrila zdravilo za tuberkulozo. Ko se je ta novica razširila po naši državi, so pričeli v Djevdjelijo romati pljučno bolni od vseh strani. Gospa Jovanovičeva bi jim rada pomagala s svojim zdravilom, a bala se je, da je oblasti ne obdolže mazaštva in je pred svojimi bolniki pobegnila v Beograd.

To je ozadje današnje zgodbe. Zdaj se mudi gospa Jovanovičeva v Beogradu. Pri oblasteh bi po vsaki ceni rada dosegla, da bi ji dovolile zdravljenje v kakšnem zdravilišču, da bi lahko dokazala učinkovitost svojega zdravila. Nekemu beograjskemu novinarju je gospa Jovanovičeva natanko razložila svoje želje in načrte:

»Zavedam se, da je moje zdravilo popolnoma učinkovito, a ne upam se zdraviti z njim, kajti ne maram zaradi tega priti v zapore. Dokazati pa hočem, da imam prav in zato se mudim

v Beogradu. Preden ne dosežem tega, ker sem si postavila za cilj, se ne vrnem domov... Hočem pomagati trpečemu človeštvu. Poprej nisem imela namena zdraviti s svojim zdravilom na debelo, čeprav mi je bilo zmerom žal, da bi ostalo neizrabljeno. Ko so pa pozneje bolniki zvedeli, da imam učinkovito zdravilo, sem dobila okrog 5000 pisem, v njih me bolniki od vseh strani rote in prosijo, naj jim pomagam, naj jih ozdravim. Vsega tega ne morem, ker mi ne dovolijo zdravljenja...»

»DOKAZATI HOČEM.« PRAVI GOSPA JOVANOVIČEVA

»Saj mi ni do tega, da bi svet slepo verjel. Rada bi zdravnikom dokazala, da je moje zdravilo pravo in učinkovito. Pokazala sem zdravnikom pisna listih svojih pacientov, ki sem jih že pozdravila, niso mi verjeli. Potlej sem jim pokazala njih röntgenske slike; dejali so mi, da se bomo še pogovorili. Ko sem prišla v bolnišnico, me niso hoteli sprejeti. Nekateri me nočejo razumeti, a zdi se mi, da nekaterim sploh ni do tega, da bi pričeli zdraviti tuberkulozo z novim, hitrim in uspešnim zdravilom...»

Vsekako bi rada dokazala, da v mojem primeru ne gre za mazaštvo, pač pa za srečno odkritje. Ni mi do tega,

da bi s svojim zdravilom služila lepe denarce.

»PATENTIRALA BOM ZDRAVILO«

Gospa Jovanovičeva bo dala svoje zdravilo patentirati, hkrati bo pa prosila ministristvo socialne politike, da bi ga smela prodajati.

»Ako bodo moje prošnje uslišali, bom nehote storila svetu mnogo dobrega, ako jo bodo pa odbili, bom molčala in ne bom nikogar več zdravila.

»Koliko pa stane zdravljenje z vašim zdravilom?«

Od 500 do 1000 dinarjev, kakršen je primer bolezni. Zdravljenje je pa zelo hitro, saj so se tudi nevarno bolni bolniki — že več mesecev so bruhali kri — pozdravili v dveh mesecih. Stroški za zdravljenje nikakor ne presegajo 1000 dinarjev.

Tako gospa Jovanovičeva. Težko je reči, ali ima gospa prav, ali ne. Vsekako bi bilo dobro njeno zdravilo praktično preizkusiti v kakšni bolnišnici, kajpak pri bolnikih, ki bi se sami javili za njeno zdravljenje. Želimo, da bi gospa — sama je 12 let bolehal za tuberkulozo in se zdaj s svojim zdravilom popolnoma pozdravila — res odkrila zdravilo, ki bi hitro in enkrat za vselej izbrisalo s sveta »zahrbtno morilko«, pljučno tuberkulozo...

ozdravljena in da lahko mirno zre v bodočnost. Francija se nikogar ne boji, zato se bo uprla vsakemu nasilju. — Novi angleški minister za narodno obrambo je postal admiral lord Chatfield namesto dosedanjega vojnega ministra Thomasa Inskipa. V angleški vladi so se tudi sicer izvršile nekatere spremembe.

Poštno vrečo z 18.700 dinarji je ugrabil neznan ropar poštarice Dragica Kuftinčević iz Hrvatskega Leskovca. Neznane je iz zasede naskočil, jo pobil in ji iztrgal vrečo. Poštarico so nezvesto odpeljali v zagrebško kliniko.

Zdrav je bil v umobolnici Mirko Čadež, pekovski mojster iz Kranja. Že večkrat je skušal od tam pobegniti, pa so ga vselej ujeli. Te dni je spet pobegnil in po dolgem skrivanju se mu je naposled le posrečilo na vozu mizarskega mojstra Milana Poharja priti

vega mesta. Vzrok Blažičevega samomora še ni znan.

Lokomotiva je povzela 70letno Veroniko Križanovo iz Koprivnice, pa je vseeno ostala živa in zdrava. Strojevodja jo je pri premikanju vagonov opazil, kako nekaj išče po progi, zapiskal je in zavrl stroj. Ženska se ni umeknila in je prišla pod lokomotivo. K sreči ni šel preko nje tender in ostala je nepoškodovana. Bila je popolnoma gluha in je na progi iskala dinar, ki ga je zgubila.

Našedljeni roparji so odnesli 200.000 dinarjev trgovcu Antonu Baršiču iz Dubrave pri Klancu na Hrvatskem. Zvečer so pri zapiranju trgovine skočili pred Baršiča trije zakrinkani roparji in zahtevali od njega denar. Izsilili so od njega okrog 200.000 dinarjev in več drugih vrednosti in srečno ušli.

44 let je preživel po ječah 56letni Tomaž Zorjan z Vinskega vrha. Te dni je umrl v mariborski moški kaznilnici. Bil je 25krat kaznovan in je moral,

Ingenieur-Schule **Mittweida** (Deutschland)
STROJEGRADNA — AVTOMOBILSKA IN AVIJATSKA TEHNIKA
ELEKTROTEHNIKA PROGRAM BREZPLAČNO

v Kranj. Pohar je Mirka tudi skril v svoji hiši. Zdaj bodo skušali dognati, kdo je kriv, da je moral zdrav človek več mesecev živeti med umobolnimi.

V nogavicah je hranila 85.000 dinarjev starka Marija Hladnikova iz Daruvarja. Bila je tako skopka, da ni niti jedla. Sodna komisija je po njeni smrti našla pri njej 85.000 dinarjev gotovine.

Promet so uknili na cesti pri Mariborskem otoku, ker se je podrl pod klancem pred Mariborskim otokom trhel most čez potok. Ni več prenesel teže z gramozom napolnjenega avtomobila. Nov most so že pričeli graditi.

Iz vesele družbe je krenil pod vlak 45letni trgovski pomočnik Anton Blažič iz Novega mesta. Še ves dan je kakor po navadi prijazno stregel strankam, zvečer so pa znanci opazili na njem nekaj nemir. Blizu smišelskega pokopališča je skočil pod ljubljanski vlak, ki odpelje ob 6.20 iz No-

kakor hitro je odsedel kazen, spet v zapor. Mož je, kakor vidimo iz številk, kaj malo časa užival svobodo.

Pobegnil je iz ljubljanske zapora te dni 30letni Franc Gaberšek iz Kobariča. Na vesti ima več grehov, tako tudi vlom v mislinjsko posojilnico. Orožniki so ga že večkrat ujeli, a jim je zmerom pobegnil.

Zaradi roparskega napada sta se zagovarjala pred velikim senatom brata Ludvik in Avgust Hacin z Mlake pri Komendi. Obtožena sta, da sta izvršila lani v oktobru roparski napad na Marjijo Ravnikarjevo. Ludvik jo je davil in zahteval od nje denar, Avgust mu je pa držal svetilko. Marija jima je res izročila 600 dinarjev. Sodišče je obsodilo Ludvika na tri leta stroge ječe in petletno izgubo častnih državljan-skih pravic. Avgust je bil pa zaradi pomanjkanja dokazov oproščen.

Saharin je tihotapila iz Avstrije v

pile na prste. Ze od svoje mladosti je bil humorist in je to še danes.

Mark Gilbert se je kratko pred svetovno vojno podal v pokoj, a življenje zasebnika mu ni nič kaj ugajalo. Kmalu si je začel beliti glavo, kako bi si pripravil življenje bolj prijetno. Kakor nalašč je izbruhnila svetovna vojna. Gilbert je zavohal vzhodnik. Imel je dobre zveze in je vedel, da bodo Združene države prej ali slej posegle vmes. Napravil je svoj načrt, kajti da so bile Združene države pri izbruhu vojne popolnoma nepripravljene, ni nobena skrivnost. In res je prišel dan, ko se je novi svet vmešal v evropski spor.

Mark Gilbert je šel takoj v ministristvo mornarice in je napravil ponudbo za gradbo treh bojnih križark, ki naj bi bile po njegovem pripovedovanju najnovejši izum na področju vojne mornarice. Na podlagi svojih načrtov je dokazal strokovnjakom, da bo izum, ki si ga je izmislil, nadkriljeval vse dotedanje konstrukcije in da bo v pomorski bitki igral še nesluteno vlogo. Ureditve topovskih stolpov je bila v resnici popolnoma nova in na svojem modelu jih je napravil toliko, da bi se takšna križarka lahko v resnici merila z velikim nasprotnim brodomjem.

Ne zamudite!

Na prodaj za majhen denar: 68 prvovrstnih pogreznih živalnih strojev z 20 letno garancijo; več koles ženskih in moških, otroških vozičkov ter še večje število raznih drugih predmetov pri

„Promet“ Ljubljana

nasproti Križanske cerkve
Tudi ob nedeljah dopoldne na ogled

Zagreb Katarina Kutschitscheva iz Lipnice. V Kustošiji pred Zagrebom se je pa orožnikom zdel neki avto sumljiv. Pregledali so ga in res našli v kovčegih okrog 90 kil saharina. Umek, ki je vozil Katarino, trdi, da ni vedel za njeno tihotapstvo in je povedal, da ima Katarina tudi na njegovem domu spravljena še dva kovčega. Orožniki so ugotovili, da sta bila tudi ta dva napolnjena s saharinom.

Neznan napadalec je streljal na hlapca Franca Omerzuja iz Crnea pri Brežicah, ko se je z vozom vračal iz Zagreba. Tja je peljal prodal nekaj pridelkov. Zvečer se je pa vračal domov s praznim vozom. Pri Podsusedu je iz teme začel nanj streljati neznan napadalec in je zahteval, naj ustavi. Omerzu je pa še bolj pognal in napadalec ga je zadel v levo roko. Hlapec je ušel razbojniku in rešil denar svojega gospodarja, izgubil je pa mnogo krvi in se zdaj zdravi v brežiški bolnišnici.

Denar je skril pred duhovni kmet Pavel Pavič iz Vinkovcev. Pri Paviču se je kot podnajemnica naselila Ljubica Marčeva. Pavič jo je pa varil, da hodijo po njeni sobi duhovi in naj zato rajši spi pri njegovi družini. Ljubica je ubogala. Kmalu pa ni bilo njene denarja — 2800 dinarjev — v njeni sobi. Pavič se je izgovarjal, da je denar vzel iz omare zaradi duhov in ga dal shraniti svoji hčeri. Ljubica je zadevo naznanila orožnikom, ki so našli ukradeni denar zakopan na dvorišču Pavičeve hčere.

Konj je brenil v glavo 30letnega hlapca A. Zaničiča iz Pobrežja pri Mariboru, ko je vpregel konje. Zaničiču je počila lobanja in je obležal nezavesten.

Peč je eksplodirala v tovarni koles podjetnika Brajerja v Bjelovaru. Daleč naokrog je nastala strahovita panika, vendar ni bilo večjih žrtv nesreče, le neka delavka, ki je delala na dvorišču pred objektom, je dobila nevarne rane. V Braierjevi tovarni je eksplodiralo že tretjič.

Z revolverjem je grozil 15letni deček poštni uradnici Miri Verničević v Zagrebu. Izza vogala v neki ulici je skočil pred njo in zahteval od nje denar. Uradnica je fantiča zavrnila, vendar je deček vztrajal pri svoji grožnji. Da bi se ga otresla, mu je uradnica dala dinar in deček se je umaknil. Zdaj so ga že prijeli orožniki in našli pri njem nabit samokres. Deček je dejal, da je hotel posnemati ameriške gangsterje.

Otroško trupelce je zakopal na vrtu brezposelni zidarški pomočnik R.O. iz Dvaja-Moštrane. Bil je oče otroka, ki ga je rodila s šestimi meseci 21letna natakarka J. S. v restavraciji Poje, doma iz Vranskega v Savinjski dolini. Ljudem se je zdelo čudno, kam je izginil novorojenček. Za zadevo so se začeli zanimati orožniki, ki jim je natakarka naposled priznala, da je otročiča zakopal na vrtu njegov oče. Orožniki dvomijo, da je otrok umrl naravne smrti in bodo uvedli preiskavo.

Silen vihar je razsajal pretekli teden na morju okrog Splita in v gornjem Primorju. Ladje v splitskem pristanišču so morale odpluti od obale, ker je bila nevarnost, da bi jih vihar razbil ob obali.

Ustrelil se je 63letni Ivan Gertman iz Maribora. Bil je pri priči mrtve. Uslužben je bil v gostini »Pri grozduc«. Samomor je izvršil iz obupa, ker je zvedel, da ga njegova ljubica, ki jo je vzdrževal, vara z drugim.

Mark Gilbert sicer nikoli ni služil pri kopni vojski ali pri vojni mornarici, a veljal je za izkušenega pomorščaka in kapitana, pred vsem si je pa izvežbal svoj jezik v mnogih zasebnih bitkah pred sodiščem. Grdo pa tudi ni bilo, če se je potegoval za svojo korist in tako je znal odločujoče činitele ameriškega vojnega ministristva prepričati o dobrih straneh svojih drznih načrtov. Vojno ministristvo je takoj naročilo tri prave Gilbertove križarke. Resnici na ljubo moramo kajpak pripomniti, da sam nikoli ni dvomil o tem, da so njegovi načrti izvršni. Še danes to trdi in bilo bi res nedostojno, če bi zavzeli drugačno stališče.

Ob določenem času je bila prva križarka gotova. Stari kapitan je sam dodal iz lastnega žepa lepo vsotico, kar je napravilo dober vtis, kajti drugi, ki imajo v žepu tako mastne pogodbe, se rajši poslužujejo tujega denarja. Prišlo je razsodišče in je začelo preizkušati. Ker so takrat razpolagali že s praktičnimi izkušnjami, je bila preizkušnja precej strožja kakor v začetku. Naposled so prišli do prepričanja, da je Mark Gilbert prav izreden tip in bil je edini v tem, da nikoli ni še nihče izmislil takšne naprave za samomora na debelo. Kadar

OKVIRJI
SLIKE, FOTOGRAFIJE, GOBELINE
JULIJ KLEIN
LJUBLJANA, Wolfova ul. 4

Kje so lordove h'ače?

NENAVADNA SLEPARIJA PREMETENEGA ANGLEZA

Sofija, januarja

V večerni uri se je pred odličnim hotelom v Sofiji ustavila kočija. Vrata je skočil, da bi odprl vrata, prišli so natakariji in poslovdja se je dostojanstveno prikazal pri vratih, da bi sprejel gosta.

Vsi so dobili v priznanje za svojo vneto bežen pogled prisleca, ki je bil, po njegovem vedenju sodeč, visok gospod. Tujec je imel dolg popotni plašč, ki mu je segal do gležnjev in krasi črn cilindar. Njegova prtljaga je bila samo majhna, usnjena popotna torba, ki je ni dal iz roke.

»Ali homo imeli čast gospoda videti v našem hotelu dalj časa?« je pozvedel poslovdja, ko je ponudil gostu hotelsko knjigo.

»Ostaj bom samo do jutri zjutraj,« je odgovoril tujec. »Prihajam iz Londona kot kurir in moram dalje v Grčijo zaradi važne zadeve.« Potlej se je gost vpisal v knjigo: Lord John C. Blotting.

»Zdaj pa želim, da bi mi pokazali mojo sobo.«

Nekaj ur pozneje je šel lord ven, ko je povedal vratarju, da se bo drugo jutro odpeljal s prvim vlakom v Atene in mu naročil, da ga mora zbuditi o pravem času. Vrata je obljubil, da bo uredil vse potrebno. Proti polnoči se je visoki gost vrnil v hotel, skrbno zavil v svoj dolgi plašč. Se enkrat je zažal vratarju, da hoče biti ob štirih zjutraj pokonci. Potlej je odšel v svojo sobo.

Lorda so zbudili točno ob štirih zjutraj. Hitro je skočil pokonci. Kmalu nato je pa poklical strežnika močno zvonjenje v lordovo sobo.

»Kje so moje h'ače?« je zaklical lord. Deček je tekkel k slugi.

»Kje so lordove h'ače?« je kričal. »Saj sem mu jih že prinesel,« je odgovoril sluga. »A h'ače ni!« je stokal in ugovarjal sluga in je tekkel v lordove sobe. Vse iskanje je bilo zaman. Hlače ni bilo mogoče najti. Lord je besnel. Prišel je tudi poslovdja, ki ga je zbudilo vpitje.

»Kaj naj si mislim o vaši hiši?« je zakričal nad njim lord. »Vlaka ne smem zamuditi, moj hlače pa ni mogoče najti. V hlačah sem imel ves svoj denar, okrog 70 funtov. Pri sebi nimam drugega kakor ček za neko banko v Atenah.«

Poslovdja je preiskal vse kote, prebrskal gostovo torbo, zaman — hlače ni bilo na spregled.

»Kaj naj storim, mylord,« je ječjal poslovdja ves v skrbeh in mislih na dobro ime svoje hiše.

»Ni treba dosti premišljevanja,« je rjul lord, »služba je na kocki, če ne pridem o pravem času v Atene. Dajte mi kakšne svoje h'ače in izmenjajte mi ta ček za 200 funtov. Če se to kaj kmalu ne zgodi, boste za vse odgovorni!«

Poslovdja je vzel ček, ga naglo pregledal in izplačal lordu 200 angleških funtov. Iz svoje garderobe mu je dal prinesiti svoje h'ače. Naposled je lord oddrdal s kočijo na postajo.

Okrog osme ure zjutraj se je prikazal v hotelski veži natakariji sosednje restavracije. Preko roke so mu visele h'ače in vprašal je po lordu. Povedali so mu, da je visoki gost že odpotoval. Mož se je v zadregi popraskal za ušesom in začel pripovedovati, da je lord prejšnja večer podiral v zbirko knjig. Ko je bilo treba potlej plačati, je dejal, da je zgubil svojo denarnico. Potlej si je kratko in malo v neki loži slekel svoje h'ače, ki jih je zastavil kljub natakarijevemu nasprotovanju, ki je tujcu rad zaupal. Lord je pripomnil, da ima s seboj dolg popotni plašč, ki mu sega do pete in tako ponoči ne bo nihče opazil njegove pomanjkljive obleke. Zjutraj naj pride natakarij v hotel, kjer bo dobil poleg zapitka pošteno napitnico. Ker je natakarij spoznal, da ima opraviti z muhastim Angležem, se ni trudil, da bi ga odvrnil od njegove namere in ga je ubogal. No, zdaj je prinesel h'ače in bi rad dobil denar. Poslovdji so se naježili lasje. Hitel je k telefonu in poiskal zvezo z Atenami. Čez nekaj časa pozneje se je prepričal, da je nasledel premetenemu sleparju.

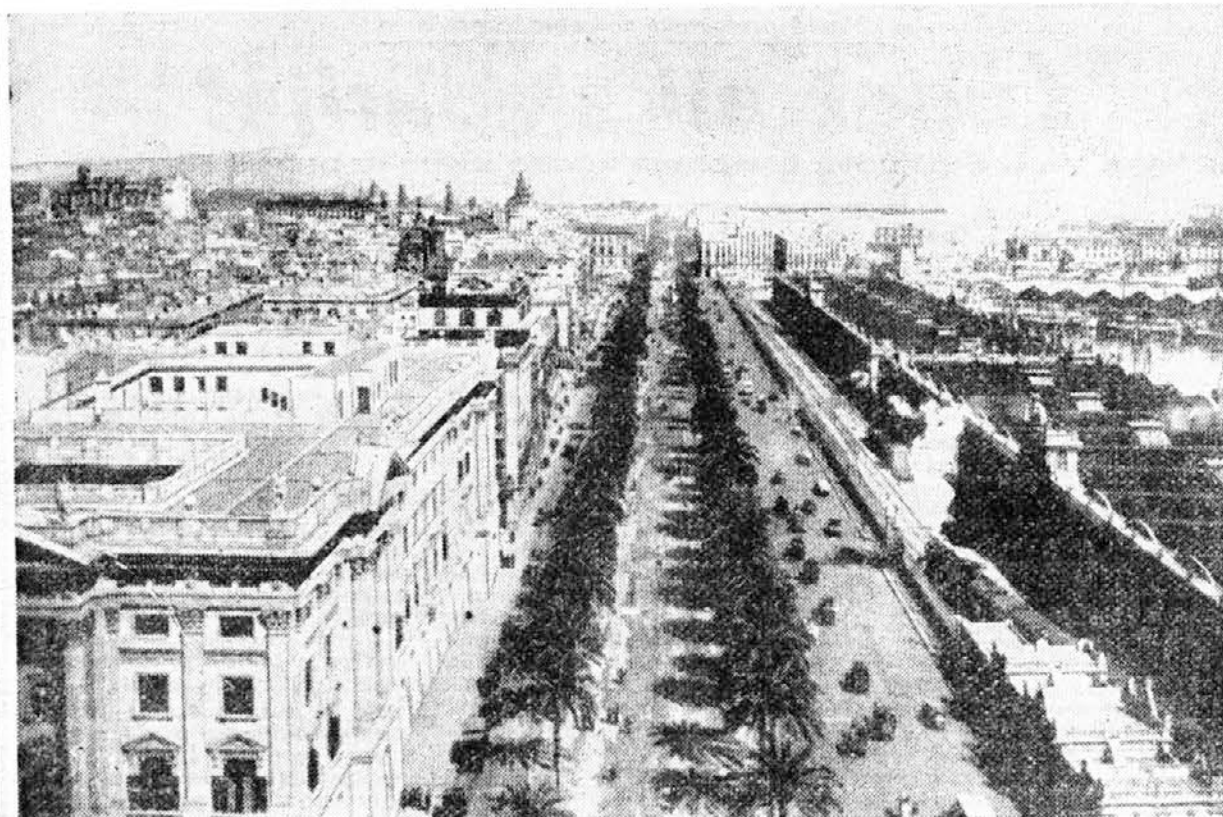
Čez dve leti je pa sleparja le doletela usoda. Pri nekem novem podvigu so »lorda« prijeli in izgnali v Bolgarijo. Pisal se je Leo Parlesco. Bil je preprosto knjigoveški pomočnik iz Romunije, ki je zagrešil že marsikakšno drzno sleparijo. Zdaj ga je sodišče obsodilo na štiri leta ječe, da se bo lahko odpeljal od burnega življenja »gospodke lorda«.

Pojedla je menice, ker jih ni mogla več odplačevati

Varšava, januarja.

V enem najrazkošnejših ženskih modnih salonov v Kovnu se je pred kratkim primeril zelo zanimiv slučaj.

Pred dvema mesecema je prišla v ta salon mlada uradnica, ki ji je obviselo oko na eni izmed najdražjih večernih oblek. Ker te obleke ni mogla plačati v gotovini, je predlagala lastniku salona, naj ji omogoči odplačevanje v obrokih. Lastnik je nato pristal in sestavil ne-

Pogled na Barcelono: eden največjih in najdržih boulevardov vzdolž pristanišča v Barceloni, če ga gledamo od Columbovega spomenika.

kaj menic in vsak mesec bi morala dolžnica odkupiti eno menico.

A že čez mesec dni dekle ni moglo kupiti druge menice. Ko ji je lastnik salona poslal opomin, je naposled prišla v salon in zahtevala, naj ji olajšajo odplačevanje. Pri tej priliki je tudi hotela videti menice, ki bi jih morala kupiti. Ko je lastnik prinesel menice, jih je dekle pograbilo in v nekaj minutah vse pojedlo.

Milijonska dediščina brez dedičev

Važna listina med zavrženimi papirji London, januarja.

V zanimivem procesu Caffyn, ki je zbudil veliko pozornost, ker njegova predigra sega še v Napoleonove čase, je sodišče izreklo obsodbo na račun angleške državne blagajne, ki mora zdaj tožiteljem plačati okrog 24 milijonov dinarjev.

Thomas Blessington, mlad medicinar iz Londona, je po končanih študijah postal podzdravnik umobolnice v Portsmouthu. Njegovo prvo delo je bilo, da je natanko pregledal veliko zbirko papirjev in listin, ki so se nabrale tekom desetletij in izločil, kar ni bilo važnega.

Že nekaj dni je sedel mladi zdravnik med kupi zaprašenih listin, bolezenskih zgodb in drugih poročil, ki so delno še segale v 18. stoletje, ko je na lepem zbudilo njegovo pozornost ime Caffyn.

Caffyn — ali ni bilo to dekleško ime njegove prababice? Zdravnik je držal v roki z moško roko napisano pismo iz Kalkute, ki je datiralo iz leta 1797. In začel znova čitati vrstice. Pismo je bilo naslovljeno na primarija bolnišnice v Portsmouthu: »Okoliščine me silijo, da vam sporočim nekaj, kar bo mojo vest pošteno olajšalo; obolet sem namreč za vročico in najbrže ni-

bolni več ne bom videl svoje domovine. Pred letom sem pripeljal v bolnišnico umobolno Mary Caffynovo, ki sem jo izdajal za neko daljno sorodnico. Ne vem, ali je bila bolesta ali je bil sram, kar me je pripravilo do laži. Vsekako:

Potres v Čile: križ na sliki kaže središče potresa pri mestu Chillanu, kjer je potres najhujše divjal in mesto popolnoma razdejalo.

bolnica je moja žena. Potovanje v Indijo naj bi bilo najino poročno potovanje. Samo kratek teden je trajala najina sreča, potlej se je pa pojavila bolezen, moral sem jo oddati v vaš zavod. Kot kapitan sem potoval dalje. Prosim, povejte moji ženi, če se vam

jo bo posrečilo ozdraviti, da sta bili moja zadnja misel ona in najina mala Barbara.«

Podpis s pobledelem črnilom je bil komaj še čitljiv. Z drugo pisavo — najbrže je to pripisal primarij — je bilo napisano: »Bolnica je pred pol letom umrla. Ad acta.«

Nekaj tednov pozneje je odšel mladi zdravnik ob koncu tedna na obisk v Hampshire k svojim starim tetam, trem sivolasim starim devicam, ki žive v zelo skromnih razmerah. Pišejo se kakor on — Blessington. Da bi jim povedal kaj zanimivega, je prinesel s seboj staro listino, ki za primarija ni imela vrednosti. Prečital jo je svojim gostiteljicam. Stare dame je spreletelo kakor blisk.

»Mary Caffynova... Kajpak, to je naša stara mati, ki je v Portsmouthu umrla zaradi omračenega uma, a neporočena. Zato niso izplačali naši materi Barbari dediščine, ker kot nezakonski otrok ni imela dedne pravice. Njen oče je bil baje kapitan.«

Več mesecev je več londonskih odvetnikov obravnavalo zapleteni primer in veriga se je večala in večala, dokler ni segala celo stoletje nazaj. Leta 1798 je umrla v potsmouthski umobolnici neporočena bolnica Mary Caffynova. Njeno premoženje — 24.000.000 dinarjev — je pripadlo angleški kroni, ker dediščina, njena nezakonska hči Barbara, ki se je kasneje poročila s trgovcem Blessingtonom, ni imela pravice do dediščine in ni imela v rokah nobene oporoke. Kralj Jurij III. ni hotel denarja sprejeti v blagajno kraljevske zakladnice, temveč ga je dal lordu Howu kot priznanje za njegove zasluže. Leta 1799 je pa lord Hown v nekem sodniškem zapisku naletel na določbo, da je treba po njegovi smrti, v slučaju, da se medtem ne bi javil upravičeni dedič umrle bolnice, vrniti denar angleški državi — kar se je pozneje tudi zgodilo, ker je lord umrl brez dedičev.

Stare dame so sprožile proti angleški državi tožbo za izplačilo dediščine in zahtevani znesek jim je sodišče upravičeno prisodilo.

Ali je ljubezen na prvi pogled mogoča?

Captown, januarja.

Znani južnoafriški politik Badenhorst je te dni javno izrazil svoje mnenje o ljubezni na prvi pogled. Trdi namreč, da ljubezni na prvi pogled sploh ni in da je to samo fantazija, ki ji največkrat podleže mladina. Zato, ki jih sklepajo na podlagi takšnih izmišljenih čustev, bi bilo treba po mišljenju tega politika takoj prepovedati.

V modernih zakonih pride največkrat kmalu do ločitve samo zato, pravi gospod Badenhorst, ker si mladi ljudje domišljajo, da po enem foxtrotu ali po nekaj poljubih, da so njihove duše sorodne in da bi morali ostati skupaj vse življenje.

Svojo izjavo je gospod Badenhorst zaključil z neke vrste grožnjo, da bo v najkrajšem času predlagal v južnoafriškem parlamentu načrt zakona, ki bo določal, da se mora mlad par poznati najmanj šest mesecev, potlej šele lahko dobi dovoljenje za poroko.

Iz nočnega zabavišča v razkuževališče

Varšava, januarja.

Kaj čuden slučaj se je primeril nekemu varšavskemu trgovcu, ki je moral po svojih opravih odpotovati v bližnji trg. Ker je sklenil dobro kupčijo, je šel zvečer v razkošen lokal, da bi malo poveseľal.

V poznih urah sta prisledila za njegovo mizo dve dami in trgovcu ju je začel gostiti. Mož je veliko pil, a ko je bilo treba plačati, je videl, da mu je izginil ves denar. Z njim, vred sta pa izginili tudi obe dami.

Ravnatelj lokala ni hotel pristati na nobeno pogajanje, temveč je vzel

Proti zaprtju

Leopilulo

Oglaš. red. 5 br. 1236 dne 19. II. 1936.

trgovcu njegov prstan in zimski plašč. Ker je ostal brez belica, jo je trgovec mahnil v neko zavetišče za brezposelne, da bo tam prenočil. Toda ni se še dobro zleknil, ko je prišla policija in odvedla vse goste zavetišča v zavod za razkuževanje. Med njimi je bil tudi varšavski trgovec. Nič ni zaleglo, da se je otepal in dokazoval, kdo je: v zavodu so ga ostrigli do kože, mu obrili dolgo brado in ga pustili v razkuževališču 24 ur.

Policija je tako ravnala zato, ker se je v trgu pojavil pegasti legar.

Umrli je človek, ki je videl samo ponoči

V 89. letu starosti je umrl na svojem posestvu na Angleškem George Edward Smart, mož, ki je videl samo ponoči.

Skoraj vse življenje je podnevi spal, vstajal je pa šele tedaj, ko se je jelo nočiti, ker je šele v mraku lahko videl. Smart se je sicer rodil z normalnimi očmi, toda kot otroku se mu je pripetila neka nesreča in od tistih dob je videl samo še ponoči. Zato je tudi moral spremeniti ves svoj življenjski red. Zajtrkoval je po navadi proti večeru, kosil je o polnoči, večerjal pa zjutraj.

Kljub temu se Smart ni smel pritoževati, da se mu slabo godi, saj je bil premožen človek. Pečal se je z glasbo in z učenjem tujih jezikov. Poleg tega je imel tudi veliko farmo za rejo ovac, eno izmed najvzornejših na vsem Angleškem. Pošiljal je svoje živali na vse večje ovčarske razstave in imel je posebno dovoljenje privediteljev razstav, da si jih sme ogledati ponoči.

Smart je bil vse življenje samec. Da se razvedri, je pa prirejal na svojem posestvu velike večerje in pojedine, ki so se končale ob zori, ko je gostitelja postopno začel zapuščati vid.

Na filmskem platnu je spoznal vlomilca

Na zelo nenavaden način se je policiji posrečilo prijeti nekega zločinca, ki ga je iskala že dalj časa.

Na lepem je pa ob predvajanju filmskega tednika v nekem bruseljskem kinu zavrnil neki gledalec:

»To je on!«

Gledalec je namreč v trenutku, ko je filmski tehnik pokazal neko bruseljsko ulico, med pešci spoznal vlomilca, ki ga je bil zasačil v svojem stanovanju. Tatu se je takrat posrečilo skočiti z ukradenim nakitom, vrednim več kot milijon frankov, skozi okno in zbežati.

Gledalec je takoj zapustil kino in odhitel na policijo, in detektivi so na podlagi slike v filmskem tedniku še tisti dan tatu izsledili.

K svetovni razstavi v Newyorku: pogled z velikankega stolpa v Newyorku, kjer bo čez šest mesecev največja razstava, kar jih pozna svetovna zgodovina. Kjer je bilo poprej obsežno, nič kaj prijetno dišeče smetišče, se dviga zdaj praviljeno mesto z umetnimi jeziki, velikanskimi zgradbami in senčnimi drevesi; tako je pa Newyork dobil tudi nov, 500 ha velik park. Stroške za to razstavo cenijo na kakšnih 225 milijonov dolarjev. Pri zadnjih delih za otvoritev te razstave dela več tisoč ljudi.

Humor

Amerika se smeje

Zmerom sem premišljeval, zakaj so ljudje v Ameriki tako nemirni. Najbrže je to v zvezi s tem, ker je dežela še tako mlada.

Pred kratkim me je neki človek srednjih let prosil za službo v moji hiši.

»Dobro,« sem rekel, »bom videl, kaj znate. Rad bi stalnega, zanesljivega človeka, ki bi bil zmerom pri meni in bi mi stregel.«

»Lahko se zanesete name, gospod, odgovori mož, »lahko vam predložim priporočila 214 ljudi, ki sem bil pri njih preteklo leto v službi.

Pogosto sem premišljeval, zakaj so ameriški filmski igralci tako pogosto ločijo. Zda mi mislim, da vem za vzrok. Filmanje in vse, kar je z njim v zvezi, je tako razburljivo in polno sprememb, da se mora v primeru z njim zdeti igralcu domače življenje neizrekljivo dolgočasno.

Neka filmska igralka mi je zaupljivo pripovedovala, da bi se njen zakon gladko razdelil, če se ne bi njen mož vdal jahanju. Zagotavljala je, da je njeno življenje odtekle vse polno nemira in napetosti, ker nikoli ne ve, kdo bo prišel prej domov, njen mož ali konj.

Nekatere filmske igralko so včasih neodkritosrčne. Pred kratkim sem doživel takšen primer v neki družbi v Hollywoodu. Vrata salona se odpro: Neka dama, krasno oblečena, prišumi notri in ne da bi pogledala na levo ali desno plane naravnost v kot, kjer je sedela druga lepota iz filmskega sveta. Burno jo poljubi z besedami:

»Dobro večer, draga moja, kako očarljiva si spet danes — kako se imaš?«

Cez nekaj časa sem temperamentno mlado damo povabil v kot in jo vprašal, zakaj je pred vsemi tako burno pozdravila in celo poljubila mlado damo — jaz da sem zmerom mislil, da je ne more trpeti.

»Saj je tudi res ne morem,« je hitro odgovorila, »celo sovražim jo.«

»In vseeno jo poljubite?«

Igralka me pogleda, kakor bi sočustvovala z mojim razumom.

»Vi ste menda edini, ki niste opazili, kako ostudne so se pokazale njene sončne pege na mestu, kjer sem ji s poljubom odstranila puder!«

Po mojem mnenju more trgovsko podjetje uspevati le, če so posamezni oddelki svobodni in v potrebi lahko samostojno odločajo.

Moj stric Snuffy je vodja podružnice nekega podjetja na železniški postaji. Vselej, kadar si je dovolil samostojno odločati, je od centrale dobil ukor. Nekega dne je pa poslal glavnemu podjetju tole brzojavko: »Sedem psov žre tovar gnjati. Brzjavite, kaj naj storimo!«

Ljudje, ki nimajo s filmom prav nič opraviti, kajpak ne morejo razumeti, zakaj je tako težko priti do filmskega igralca. Moje trdno prepričanje je, da so filmski igralci ljudje, ki jih najbolj nadlegujejo na svetu in zato ni mogče priti do njih.

Poznal sem filmskega igralca, ki so ga zmerom tako nadlegovali od vseh strani, da se je odločil odključiti svoj telefon. Zato se je peljal iz Hollywooda v Los Angeles na pristojni urad in pojasnil službujočemu uradniku, da in zakaj je sit telefona. Ko je končal, mu je uradnik dejal, da se je zmotil, ker tukaj ni telefonski urad, temveč uprava vodovoda.

Filmski igralec je pa odgovoril: »Prav, pa odklopite vodo — nimam toliko časa, da bi tako dolgo pot napravil za prazen nič.«

Ponosen je lahko

»Pomislite, mojemu sinu so odpustili del kazni v polboljševalnici zaradi levega vedenja!«

»Da, da, saj sem zmerom pripovedoval, da ste na svojega sina lahko ponosni!«

V zaporu

»Zakaj ste zaprti?«
»Zaradi kratkovidnosti?«
»Kako je pa to mogče?«
»Stražnika nisem videl, ko sem praznil stekleno omaro.«

Umetniška domišljavost

»Torej, prijatelji, če bo moja igra drevi uspela, bomo šli v hotel. Če bom pa propadel, bomo jedli v gostilni!«

Po končani gledališki predstavi je sedel avtor igre v hotelu, drugi so ga pa čakali v gostilni.

Pijavke

»No,« vpraša zdravnik, »ali ste uporabljali pijavke, ki sem vam jih predpisal?«

»Da,« odgovori kmečka nedolžnost, »pa ni bilo lahko; počene so še nekako šle — osoljenih pa ni bilo moči pogoltniti.«

Glavo pokonci!

Grem po cesti in opazujem ljudi. Zjutraj, opoldne, zvečer, ko hodim v službo in se vračam iz nje. Vse mogoče ljudi srečujem: mlado dekle z nasmeškom na ustnicah, priletno uradnico s prezgodaj nagubanim čelom in otožnimi očmi, matere, ki spremljajo svoje otroke v šolo, šolarke in dijake s pogovori o najnovejših nogometnih tekmah, starega upokojenca z dežnikom ob lepem in slabem vremenu, trgovske potnike z debelimi aktovkami, gospodinjne in služkinje s košarami za na trg, skupine mladih, nekoliko domišljavih dijakov in še vse mogoče druge ljudi.

Kako malo so si podobni vsi ti ljudje. Kajpak, vsakdo od njih ima svoje življenje, svoj svet, ki v njem živi. Vse te ljudi pa vendarle lahko ločim v dve skupini, v tiste, ki hodijo z dvignjeno glavo in v tiste, ki mrko in otožno zro predse, na pločnik, brez pravega zanimanja za življenje, ki kipi okrog njih.

Ako bi se mogli nevidno in neslišno vtihotapiti v življenje naših soljudi, bi še nekaj zanimivega ugotovili. Tisti, ki hodijo s ponosno dvignjeno glavo, z očmi pogumno uprtimi naprej, živijo čisto drugače kakor tisti, ki jih srečujemo s pobešeno glavo in s pogledom uprtim v tla. Sicer imajo pogosto prvi in drugi dokaj podobne življenjske pogoje, njih življenje je pa vseeno vse prej ko podobno. Prvi so veseli, dobrovoljni ljudje, polni optimizma in zaupanja v življenje, drugi pa čemerni, pogosto po nepotrebnem zagrenjeni ljudje, siti borbe z življenjem.

Med katerimi si ti? Med prvimi ali med drugimi? Kakor po nekaterih čisto preprostih potezah pisave grafolog ugotovi značaj pisca, tako boš tudi sama lahko ugotovila, ali boš v življenju kaj dosegla, ali si se pa že sprijaznila s svojo usodo, čeprav ti ni nič kaj po godu in čeprav si na tistem želiš drugačnega življenja. Ali hodiš po cestah s sklonjeno ali z dvignjeno glavo?

Morda se ti bo zdelo moje vprašanje nepotrebno in nepomembno, vseeno te prosim, ne prezri ga. Ni tako nepomembno, kakor se ti zdi na prvi pogled. Poznam gospo, bila je polna smeha in življenja, polna navihtov in veselja; lepega dne je pa nevarno obolela. Bolezen jo je dolgo, dolgo prikovala na posteljo in ko je vstala, se ji je zdelo življenje čisto drugačno ko poprej. Najprej je trpela telesno, ko je že skoraj ozdravela, se je pa lotila bolezen še njene duševnosti. Mnogo se je namreč spremenilo med časom njene bolezni, treba bi bilo novih energij, ako bi hotela življenje spet prisiliti v stari tir. Te energije gospa ni imela, vsaj v začetku ne. Danes, ko je zdrava, sama rada pove zgodbo svoje bolezni. Takole mi je pravila:

»Ko sem po bolezni nekajkrat šla ven in ko sem se vrnila domov, sem šele doma opazila, da nisem zunaj ničesar posebnega videla. Nisem znala ceniti zdravja, čeprav sem bila tako dolgo bolna in doma. Nisem videla, kaj se je zunaj spremenilo, kakor da bi še ležala v postelji. To me je nemilo presenetilo. Ko sem šla drugič spet ven, sem skušala paziti, zakaj tako malo novega vidim in spoznala sem. Nič več nisem hodila z dvignjeno glavo, nehoti sem gledala v tla. Tako ne sme iti dalje, sem si dejala in sem se prisilila dvigniti glavo in opazovati svet okrog sebe. In glej, zdravje se mi je vrátilo, veselje do dela, veselje do življenja. Popolnoma sem ozdravela šele tedaj, ko sem spet hodila s ponosno dvignjeno glavo, usodi in življenju naključno.«

Upam, da se boš iz gornjih besed česa naučila. Ni važno samo, da ne kloniš pred vsako neprijetnostjo, važ-

no je tudi, da opazuješ samo sebe, da nikoli ne pobešiš glavo, pa če te zadene še tako hud udarec usode. Težko se je boriti proti usodi, a poskusi tudi tu boj, če si dovolj močna, boš v njem zmagovalka. Kar koli te doleti, ne pozabi: glavo pokonci!

Saška

Naša kuhinja

Kaj bo ta teden na mizi?

JEDILNIK

ZA SKROMNEJŠE RAZMERE

Četrtek: Goveja juha z rižem, krompirjeva omaka, govedina. — Zvečer: Ajdovi žganci z mlekom.

Petek: Fižolova juha, kislo zelje, fižol. — Zvečer: Fižolova solata, čaj.

Sobota: Goveji golaž, polenta. — Zvečer: Mlečen riž.

Nedelja: Goveja juha z rezanci, pražen krompir, ohrovt, ocvrte safalade. — Zvečer: Carski praženec, kompot.

Ponedeljek: Krompirjevi cmoki, kisla repa. — Zvečer: Jetra v omaki.

Torek: Makaroni z mesom, solata. — Zvečer: Kava, kruh s presnim maslom.

Sreda: Krompirjeva juha, široki rezanci. — Zvečer: Naravni goveji zrezki.

Pojasnila:

»Ocvrte safalade: Safalado ali debelo safaladno salamo olupiti in razrežiti. Pripravi testo kakor za palačinke. Pomakaj safaladne rezine v testo in jih ocvri v vroči masti, da lepo zarumene. Nesi na mizo.

JEDILNIK ZA PREMOZNEJŠE

Četrtek: Kruhova juha, krompir s slanino, prašičeva glava v solati. — Zvečer: Rižev pečenjak.

Petek: Dušena polenovka, sirova gibanica, kompot. — Zvečer: Zdrobov kipnik s čokolado.

Sobota: Možganova juha, telečji zrezki, pražen krompir, solata. — Zvečer: Pljučka s krompirjem.

Nedelja: Goveja juha z riževimi cmoki, pražen krompir, svinjske zablance, mešana solata, črna kava. — Zvečer: Mrzel narezek, pecivo, čaj.

Ponedeljek: Krompirjeva juha, slaniška gibanica. — Zvečer: Sege-dinski golaž.

Torek: Ragujeva juha, zabeljena cve-tača, krompirjeva solata. — Zvečer: Polpete, solata.

Sreda: Kislo zelje s kranjsko klobaso, krompirjev pire. — Zvečer: Na-davana ocvrta jajca.

Pojasnila:

»Rižev pečenjak: Skuhaj na mleku nekaj riža. Ko se ohladi, mu primešaj 2 rumenjaka, kozarec kisle smetane, soli, sladkorja, 2 pesti riža in sneg dveh beljakov. Pečenjak speci na presnem maslu, potresi ga s sladkorjem in ga daj na mizo z dušenim sadjem ali kakšnim ocedkom.

»Dušena polenovka: Kuhaj dobro namočeno polenovko kakšne pol ure v slani vodi. Potem potegni z nje kožo in odstrani kosti. Daj meso na razbeljeno mast ali olje, ki si v njej zarumenila narezane čebule in peteršilja. Prilij polenovki tudi nekoliko postne juhe in tri žlice kisle smetane. Če je treba še nekoliko posoli in daj na mizo z zeljem, makaroni ali z zabeljeno cve-tačo.

»Riževi cmoki: Skuhaj kakšne štiri pesti riža in ga deni na cedilo, da se ohladi. Potlej zmešaj nekoliko masla, 2 rumenjaka in sneg dveh beljakov. Ako hočeš prideni tudi nekoliko sesek-ljanega prekajenega mesa. Vsemu temu primešaj ohlajeni riž in dve do tri žlice moke. Iz tega naredi majhne cmoke, ki jih zakuhaj v juhi.

Praktična popoldanska obleka, ki obstoji iz kratke, ohlapne jopice s širokimi rokavi, črnega krila in bele bluze. Jopica je iz nizkega črnega krzna ali kakšnega drugega črnega blaga. Posebno se podasta k njej bela bluza iz satina in učinkovit klobuček.

Namesto cmokov lahko napraviš tudi klobasice, ki jih pomoči v raztepenem jajcu. Ocvri jih na maslu in vlij nanje vrele juhe.

»Slaniška gibanica: Drobnost zreži 15 dek sveže slanine in jo ocvri. Z

mastjo in ocvirki polij vlečeno testo, ki si ga poprej namazala s tremi rumenjaki, zmešanimi s snegom treh beljakov. Potresi ga tudi z drobtinami in po okusu s sladkorjem in cimetom, zvij ga in speci v pečici.

Kako spretna gospodinja ravna s perilom

S perilom moramo zelo pazljivo ravnati. To pa ne velja samo za pranje in izplakovanje, temveč tudi za likanje. Če se perilo na vrvi popolnoma posuši in če potlej dolgo časa leži, se pokvari. Je pa tudi nevarnost, da se pri likanju začne sekati.

Tudi lika se ne dobro. Perilo ostane zmečkano in na mnogih mestih se napravijo gube. To pa zato, ker se pri škropljenju platno ni povsod enako navlažilo. Ponekod je kanilo več vode, ponekod pa prav nič.

Zato je treba paziti, da perilo na škropimo enakomerno. Dobro je, če se poslužimo po možnosti škroplilnice ali modernega vrčka za škropljenje sobnih rastlin, ki je podoben razpršilcu za kolonjsko vodo; ko pritisneš na kavčukasto žogico, škropi voda v majhnih kapljicah.

Najbolje je pa, da pobereмо perilo z vrvi, dokler je še toliko vlažno, da se da lepo likati. Vsak kos je treba raztegniti podolgem in počez, ga preganiti dvakrat ali štirikrat in ga trdno zviti v val. Tako zvito perilo zložimo v košaro in šele ko je vse perilo zvito, začnemo likati. Prav tako je treba napraviti tudi takrat, kadar navlažimo suho perilo.

Pri lahkih blagovih, ki danes iz njih delajo spodnje perilo, bluze in obleke, moramo še bolj paziti na to, da je tkanina povsod enako vlažna. Od tega ni odvisno samo likanje, temveč tudi trpežnost tkanine. Lahkih nežnih tkanin sploh ni treba sušiti na vrvi, temveč jih samo krepko zavijemo v brisačo ali v čisto krpo in jih tako pustimo nekaj ur ali čez noč, da ostanejo vlažne toliko, kolikor je potrebno za likanje.

Tudi to je važno, da ne likamo s preveč vročim likalnikom. Čim bolj občutljivo je blago, tem manj vroč mora biti likalnik. Tako moramo n. pr. svilo in umetno svilo likati s čisto mlačnim likalnikom, pa vendar ne s hladnim, da ne ostanejo rumeni sledovi. Za navadno platno mora biti kajpak likalnik vroč.

Marsikatera gospodinja ima pa možnost, da lika z električnim likalnikom. Pri tem lahko toploto uravnava tako kakor zahteva kakovost posameznega blaga. Toplota električnega likalnika se ne menja, ostane ista, če likamo hitro ali počasi, ali če likalnik za nekaj trenutkov odložimo.

Občutljivost tkanin je proti toploti različna. Bombaževinaste tkanine in platno so manj občutljive kakor umetna svila in volna; na te moramo prav posebno paziti.

Ali naj tkanino likamo na lice ali narobe, je treba spoznati od slučaja do slučaja. Svilo in umetno svilo kakor tudi volnene stvari likamo narobe, ker jim na lico pusti likalnik neprijeten

blesk. Nekatere tkanine kakor umetna svila pa postanejo dosti lepše, če jih likamo na lice, dočim je treba spet druge vrste umetne svile in tiste, ki so pomešane z volno, likati narobe, ker se potlej na lico poudari vzorec tkanine. Obe vrsti tkanin, ki sem jih omenila nazadnje, zahtevajo debelo in mehko podlogo, da se med likanjem vtisnejo vanjo.

Z ozirom na vse to mora gospodinja povprašati pri nakupu modernih tkanin za perilo ali za pralne obleke

Bela svilena večerna obleka, okrašena z lamejem. Nagubano krilo z vlečko ima to prednost, da vlečko lahko uporabljate kot ogrinjalo, lahko ga pa vržete tudi čez glavo — kakor vidite na sliki — in tako dobi obleka svojevrsen, orientalski videz.

Bluza in krilo se v modi čedalje bolj uveljavljata celo za družabne prireditve. Zato so pa bluze tudi doživele popoln preporod. Na sliki vidite eleganten primer. Bluza je učinkovita posebno za radi svojih širokih rokavov, ki so široki in vezeni z rdečo in zeleno nitjo.

trgovca, kako je treba blago prati in likati. Prodajalci so o tem večinoma poučeni, a pri nekaterih stvarih, n. pr. pri pisanih garniturah za čaj ali za obedo, dobimo pa tudi pisмено navodilo za pranje in likanje.

Likanje modernih tkanin pa zelo olajšuje moderen parni električni likalnik. Tkanin ni treba vlažiti, škropljenje z vodo pa pride v poštev le za močnejše in surove stvari, n. pr. za posušeno platno. Zato tudi odpade vlažna krpa pri likanju moških oblek ali drugih suknjenih stvari.

Ko takšen likalnik uravnomo, da oddaja zmerno paro, ni nobene nevarnosti, da bi se umetna svila nagubala, surova svila in slične tkanine bodo ostale nespremenjene. Prav tako s tem likalnikom ne moremo zažgati ali pustiti na njih rumenih sledov.

Da likanje dobro izpade, je treba še

nečesa: dobre podloge. Moške srajce, ženske srajčne bluže, vložki od oblek bodo zlikani le, če bo podloga takšna kakor je treba. V likalnicah uporabljajo posebne blazine. Tudi gospodinja mora mizo ali desko za likanje pogrniti z dobro podlogo. Dobro je tudi, če bi imela vsaka gospodinja pripravo za likanje rokavov, ker z njeno pomočjo laže, hitreje in lepše zlikamo rokave.

Likanje pa ni potrebno samo zato, da damo oblekam lepši videz, temveč ima še en cilj: s toplim likalnikom obleke in perilo tudi razkužimo. Zato je neobhodno potrebno likati plenice dojenčkov, otroško in bolniško perilo. Tudi moderne tkanine za perilo, ki jih ne kuhamo kakor platnene in bombaževinate tkanine, moramo brez-pogojno likati.

Kajpak sme biti likalnik samo toliko vroč, kolikor prenese blago.

Skrb za naše najmanjše

DOJENČEK MORA VSAK DAN NA ZRAK! Zdravega, pravilno negovanega dojenčka peljimo na zrak malo-dane ob vsakem vremenu. Le malo je dni v letu, ko je vreme tako slabo, da je za dojenčka bolj priporočljivo ostati doma. Saj ima voziček, udobno posteljico in le prehud mraz, hudi naliči ali pa snežni metež mu utegnejo škodovati. Vsakdanji sprehod dojenčka in oblačenje in slačenje otroka pa terja precej časa, morda več, kakor si ga utegne brez skrbi utrgati mlada mamica. Nič ne de. Ta čas je dobro porabljen. Katera mati ne vidi rada, da je njen otrok zdrav in da dobro uspeva in katera mati si ne želi peljati svojega otroka na sprehod? Razen tega je pa tudi za mater zdravo, da se po porodu in za časa dojenja dovolj giblje na svežem zraku in soncu.

POZOR NA PRICETEK ANGLEŠKE BOLEZNI ALI RAHITISA! Kako se najprej pokaže angleška bolezen? Prav preprosto, da jo lahko kaj hitro spoznate. Ako prične otrok v posteljici glavico ritmično obračati sem in tja, pomeni to, da se poti in da ga pot na temenu srbi in peče. Tako si otroci pogosto na temenu čisto obdrignejo lasce. Ako otroka nato dvignemo iz posteljice, tako da ga primemo pod pazduho in podržimo kvišku, se ne bo tlegnil kakor zdrav otrok, ampak bo

nožice potegnili k telesu, zanesljiv znak, da je pričel bolehati za angleško boleznijo. Takoj k zdravniku!

ALI JE TREBA DOJENČKA RES VSAK DAN KOPATI? Marsikatera mati si glede odgovora na to vprašanje še ni na jasnem. Stara vera uči, da preveč kopanja in namakanja dojenčka ni dobro, medtem ko sodobna higiena dojenčka strogo terja vsakdanjo kopel za našega najmanjšega. Prav ima kajpak moderna higiena, zato moramo dojenčka koj ko se mu popek popolnoma zaceli, kopati vsak dan v srednjetopli vodi, 36° C ali 38° C. Poleti je voda lahko za spoznanje hladnejša. Pred kopeljo pripravimo dojenčku še »zračno kopel«, pustimo ga nekaj časa ležati na trebuhu na odeji, ki smo jo pregnile čez trdo ploskev, torej na mizi. Paziti moramo pa, da v sobi ali kuhinji ni prav nobenega prepriha.

MLEČNI ZOBJE SO TUDI VAŽNI! Marsikatera mati ne ve, da so mlečni zobje dokaj odločilni za zdravje poznejših zob pri otroku. Ako mati pusti, da ostanejo gnile škrobne mlečnih zob predolge v čeljustih, s tem otroku zelo škoduje. Te škrobne namreč pogosto preprečijo zdravo rast drugih zob ali pa povzročijo, da zrastejo novi zobje postrani in napak. Tudi mlečne zobe naj torej izdira zobozdravnik.

Pulover za naše športnice

Zdaj ko se je tudi naša ženska mladina začela veštrarsko udeleževati v zimskem športu, posebno v smučanju, ji moramo dati kajpak nekaj pobud, da se bodo naša dekleta, ki so zmerom rada lepa, tudi pri smučanju oblekla kar najbolj praktično, toplo in lepo. Zato vam prinašamo tale lep športni pulover, ki vam bo prav prišel pri vsakršnem zimskem športu, pa tudi kje drugje, ker je športen in hkrati lepo okrašen z uveznimi cvetlicami, ki učinkujejo nad vse nežno. Če ga boste lepo spletle, boste lahko ponosne na svoje delo.

Za pulover potrebujete okrog 600 gramov zlatorumene ali kakšne druge barve športne volne, razen tega pa nekaj niti sinje, temnordeče in svetlozelene volne za cvetlice. Pletli boste s pletilkami št. 5.

Pletete pa vseskozi po tako imenovanem patentnem vzorcu, to se pravi eno desno, eno levo, samo da desne petlje vseskozi podpletete zadaj. Biseri vzorec, ki so v njem spleteni žepki, pas in ovratnik, pa prav tako sestoji iz ene leve in ene desne petlje, ko pa obrnete, podpletete na desno petljo levo in na levo desno.

Za prednji del nasnujete kakšnih 45 cm in pletete 5 cm ravno. Potlej na vsaki šest vrstic snamete na vsaki strani po eno petljo, dokler ni del širok 40 cm. Ko je pa del visok kakšnih 20 cm, nasnujete v vsaki deveti vrsti na vsaki strani eno petljo, dokler ne doseže spet širine 42 cm. Ko je del dolg 43 cm, začnete snemati za izrez rokava. Najprej snamete na vsaki strani po tri petlje, potlej po dve in naposled po eno. Nato pletete naravnost, dokler ni odprtina visoka 16 centimetrov. Takrat v sredi snamete za kakšnih 8 cm petelj za vratni izrez. Obe rameni pletete vsako zase in pri vratni odprtini snamete na vsaki dve vrsti dve petlji, dokler za ramo ne ostane 11 petelj. Te snamete petkrat po dve.

Za zadnji del pa nasnujete kakšnih 42 cm in snamete in pletete prav tako kakor prednji del, le da ni treba snemati za vratno odprtino. Ramena snamete petkrat po dve petlji, druge petlje pa snamete hkrati.

Za rokava nasnujete kakšnih 16 cm in pletete naravnost kakšnih 5 cm. Potlej na vsaki šest vrstic nasnujete po eno petljo, dokler ni rokav širok 32 cm. Potlej pletete naravnost, dokler ni rokav dolg 48 cm. Tedaj zač-

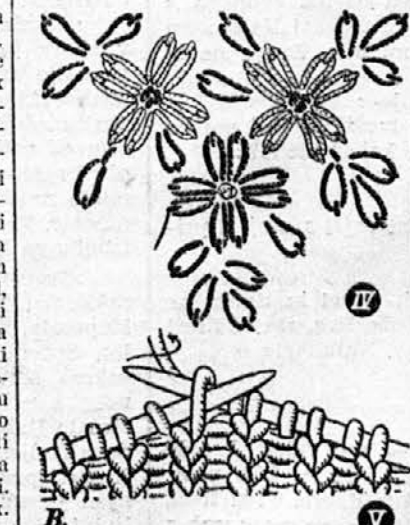
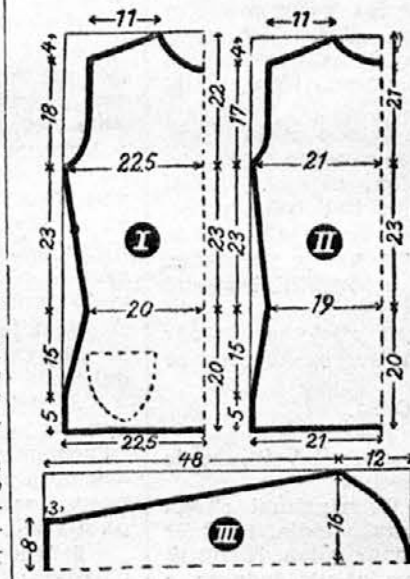
nete snemati, in sicer v prvi vrsti na vsaki strani po tri petlje, v drugi po dve in naposled po eno. Druge petlje, ki so ostale, pa podpletete hkrati.

Za ovratnik nasnujete sedem petelj in pletete v bisernem vzorcu. Ovratnik naj bo dolg kakšnih 34 cm. Za žepke nasnujete najprej tri petlje, potlej pa v vsaki vrsti na vsaki strani nasnujete po eno petljo, dokler ni žep širok 21 cm. Pletete še 22 vrstic in zaključite. Za pas pa nasnujete devet petelj in pletete 70 cm v bisernem vzorcu.

Preden dele sešijete, jih lepo polikate. Ovratnik, pas in žepke okrasite z uveznimi cvetlicami po predloženem verižnem vzorcu. Cvetlice vezete z rdečo in sinjo volno, liste pa z zeleno.

Ovratnik mora ostati pokonci, en žep prišijete na desno, drugega pa na levo zgoraj. Pas spnite z gumbi.

Kakor vidite, je postopek za ta praktičen in hkrati lep pulover zelo enostaven. Zdaj zavisi samo od vas, če se boste potrudili, da ga boste lepo spletli in pulover bo prav tako lep, kakor je na sliki. Lahko pa uporab-

ljate tenko volno in debele pletilke, potlej bo vzorec tanjši in imeli boste lepo bluzo za pod plašč. Izberete si kajpak lahko kakšno prav nežno barvo.

Anekdote

Jih je že poznal...

Bernarda Shawa so oblegali mladi pesniki in pisatelji in mu hoteli pokazati svoja dela. Nekoč je sedel Shaw v svoji delovni sobi. Njegov tajnik mu je sporočil:

»Zunaj je neki gospod, ne da se odgnati, po vsej sili hoče govoriti z vami.«

»Kakšen je pa gospod?« je vprašal Shaw. »Ali ima nagačene prsi?«

»Da, gospod Shaw, pravkar je moja pozornost zbujala okoliščina, da gospod nima samo velikega trebuha, temveč tudi nenavadno močna prsa.«

»Potlej ga ne spustite noter,« je odgovoril Shaw, »recite mu, prosim, da sem odpotoval ali kaj podobnega. V svojem plašču namreč nosi debele rokavice.«

Veliko razočaranje

Maršal Mac Mahon, francoski vojskovodja (1808—93) se je na svojem nadzorovalnem potovanju ustavil v nekem mestu srednje Francije v nekem hotelu, ker se ga je lotila nevarna bolezen. Zdravnik, ki so ga poklicali, je zamišljeno zmaževal z glavo in bolniku pod nobenim pogojem ni dovolil nadaljevati potovanja.

Neka dama, stanovala je v istem hotelu, je hotela pravkar odpotovati. Ko je pa zvedela za maršalovo bolezen, je takoj preložila svoj odhod, ostala je v hotelu in je večkrat na dan pozvedovala za bolnikovo stanje. Hotelir je po njenih zaskrbljenih vprašanjih sklepal, da ji je maršal na kakršen koli način blizu.

Po treh tednih je bil maršal Mac Mahon izven nevarnosti in to veselo novico so sporočili tudi radovedni dami. Ko je pa dama zvedela, da bo maršal spet ozdravel, je takoj ukazala, naj ji prinesejo račun, češ da bo še tisto noč odpotovala.

»Zelo sem razočarana,« je rekla hotelirju, »kajti skoraj zanesljivo sem upala, da bom vsaj enkrat lahko videla velik vojaški pogreb.«

Zadnja beseda

Voltaireja grda razvada, s starostjo se je le še stopnjevala, je bila njegova klepetavost, ki je izzvala včasih celo zasmeh njegovih častilcev. Med temi je bil tudi francoski državnik Roland de la Patière. Pesnika je nekoč obiskal s svojo ženo v njegovem stanovanju v Ferneyu pri Ženevi. Ze čez eno uro sta se gospod in gospa Rolandova poslovila, ker zaradi pesnikove zgovornosti sploh nista prišla do besede.

»Oh, ko bi mogla vsaj enkrat štiri tedne preživeti v bližini tega duhovitega moža!« je dala prav tako zgovorna in odrezava gospa Rolandova duška svojem navdušenju za pesnika. »To bi ti tudi privoščil,« je pristavil njen mož zbadljivo, »kajti tako bi se vsaj odvadila vselej imeti zadnjo besedo.«

Teleban

Napoleon III. si je poleti 1854 z mlado cesarico Evgenijo ogledal vojno pristanišče Cherbourg, kjer so prav tedaj dokončavali važna gradbena dela. Neko jutro si je ogledal cesar v spremstvu ministra za mornarico z nekega čolna veliko zapornico, ki so jo zgradili na željo mornariškega ministra. Med potjo se je cesar pogovarjal s starim pomorščakom, ki ga je bil imenoval za pristaniškega kapitana. S starim možem se je pogovarjal tudi o zapornici.

»Po mojem mnenju smo tukaj brez koristi zmetali veliko denarja v morje,« je menil pristaniški kapitan. »Drugi pa zagotavljajo,« je odgovoril cesar, »da ima naprava velike prednosti.«

»Kdor je Vašemu Veličanstvu rekel to, je pravi teleban!« je izbleknili stari pomorščak. Cesar se je hitro obrnil k ministru in mu smeje se dejal:

»Ali ste slišali, gospod vojvoda?«

Mehko kuhano jajce

Antoine baron Portal, osební zdravnik Ludvika XIV., je nekemu bolniku, že dolgo je bolehal za nevarno žolčno boleznijo, predpisal strogo dieto.

Ko je neko jutro prišel s svojim učencem Parisetom k pacientu, mu je poslušal utrip žile, zmažal z glavo in dejal:

»Gospod, kljub moji prepovedi ste pojedli mehko kuhano jajce.«

»Kaj, to ste spoznali iz mojega utripa?« je bolnik presenečen vprašal. »Kajpak,« je odgovoril Portal, »hotel, da bi se pacient strogo ravnal po njegovih predpisih.«

Ko je bil slavni zdravnik s svojim učencem spet doma, je Pariset zgrabil Portalovo roko in rekel:

»Slavni mož, občudujem vas. Po utripu žile ste lahko spoznali, da je bolnik pojedel mehko kuhano jajce!« »Nesmisel,« je smehljal se odgovoril Portal, »srajco je imel umazano od rumenjaka.«

Balzac je vrgel svoje pero proč, vstal od svoje pisalne mize in poklical svojega slugo. Sluga je radovedno čakal, kaj mu bo povedal. Balzac je nekaj časa stal zamišljen, potlej je pa dejal: »Pravkar sem se spomnil, da mi je rekel zdravnik, da bom imel danes težave z dihanjem. Če bom sam pozabil, me spomnite na to!«

Ali bi radi shušjali?

Kljub mnogoštevilnim receptom za hujšanje, ki smo jih že priobčili v našem listu, nas naše bralke še zmerom sprašujejo, kako bi kar najbolj zanesljivo shušjale, brez škode za lepoto in zdravje. Od česa se pa prav za prav čezmerno zredimo? Marsikatera, ki bi se rada znebila nekaj kil, tega še ne ve.

Ako jemo preveč mastno hrano in ako v našem telesu ta mast dovolj hitro ne izgoreva, se nam prične mast nabirati pod kožo — prične se re-diti. Vzrok debeljenja so razne motnje pri telesnih prenosovih, pa tudi nezmernost v jedi in pijači, posebno čezmerno uživanje presnega masla, slanine, olja, mastnega mesa, mastnega mleka, smetane, sladkorja, piva itd.

Ako hočemo shušjati, se moramo vsaj za nekaj časa skoraj popolnoma odpovedati gornjim dobrotam in se privaditi drugačni, zmernejši hrani, posebno zelenjavni hrani. Kavno pri-

zajrku nam nadomestita čaj in črn kruh. Ako se nikakor ne moremo odpovedati dopoldanski južini, potlej jo vsaj omejimo samo na sadje. Opoldne jejmo dosti solate in zelenjav, zraven pečeno, pustlo meso, brez redilnih omak, pijači se ognimo, ako le moremo. Popoldne spet skodelico čaja in prepečenec ali pa prgišče sadja. Zvečer se zadovoljimo s skromno večerjo: bodisi s črnim kruhom in kuhanim ali presnim sadjem, bodisi z jajcem in skodelico čaja iz cvetja črne trnolice.

Ta čaj čisti kri in je prav priporočljiv tudi za redno odvajanje. Jodi naj bodo milo pripravljene, da ne bodo žejale, torej jih prav malo začinjimo. Priporočljivo je jesti samo trikrat na dan, vsaj pozneje, ako že ne v začetku shuševalnega postopka. Ako imamo resno voljo za shušjanje, se moramo odpovedati tudi popoldanskemu spancu — če smo sploh navajeni nanj — mnogo se moramo gibati na svežem zraku, telovaditi in spati na dokaj trdih posteljah. Po večerji ne smemo več piti, prav tako se moramo v tjači sploh zelo omejiti.

Pri takšnem načinu življenja bo vsaka prav zanesljivo shušjala, samo če se bo po gornjih nasvetih res točno ravnala. Prav nesmiselno je pa nekaj dni pridno hujšati, potlej se pa spet nekaj dni pridno rediti, ker se ne moremo premagati pri jedi. Tako sploh nič ne shušjamo, pač si pa samo pokvarimo želodec.

Pri shuševalnih postopkih moramo biti pa prav previdne. Znano je, da pri hitrem hujšanju koža uvene, naredi se gube in teh gub ni moči zlepa odpraviti. Najbolje je, da se poprej posvetujemo z zdravnikom, posebno, ako se kljub debelosti in teži ne počutimo čisto zdrave. Nikakor pa ne smemo umetno hujšati še nedorasla dekleta v pubertetni dobi, kajti tedaj se njih organizem šele razvija in potrebuje posebno veliko energije. (n)

Ženski razgovori

Gospa I. K. Zagreb: Pišete nam, da vam »zauđarja« iz ust in da imate dva pokvarjena zoba. Bojite se, da bi to »zauđarjanje« ne bilo iz želodca, čeprav vas želodec nikoli ne boli. Vaša bojazen je slej ko prej odveč. »Zauđarja« vam najbrže iz zob, ki sta zdaj tako segnila, da vam neprijetno diši iz ust. Pomot si poiščite pri zobozdravniku in Vaše nadloge bo kmalu konec.

Ljubiteljica »D. T.«: Po vašem pismu sodeč imate res zelo nečisto kožo. Ne samo to, težko vam je kaj svetovati, ker vaša koža ni enotna, saj pravite, da se vam po čelu radi naredi mozolji, okrog nosu se vam pa hkrati spusti lišaj. Torej imate na nekaterih mestih suho, na nekaterih mestih pa

masno kožo. Enotna krema vam bi lahko odpravila lišaj in poslabšala mozolje ali pa narobe. Če le morete, si utrgajte nekaj kovačev in vprašajte za svet zdravnika za kožne bolezni in kozmetiko. On vam bo tudi povedal, kaj smete jesti in česa ne smete, kajti nedvomno je, da je vaša koža odvisna tudi od vaše prebave. Zelo nervozni ljudje imajo pogosto presušeno ali premasno kožo. Pazite, da v tem pogledu ne grešite. Ako hočete, da se vam bo koža res pozdravila, morate odpraviti vzroke njene bolezni, ti vzroki tiče pa zanesljivo globlje, kakor sodite sami. Dognal in odstranil jih bo le zdravnik.

Povejte svojim znancom in prijateljem, da izhaja »Družinski tednik« odslej na 12 straneh!

Jopica iz indijske jagnjetine. Letošnje leto so pri jopicah posebno v modi široki rokavi, široka ramena in ohlapen hrbet. Novost pri jopici na sliki je pa okrasje iz jelenovine pri žepih, pentlji, rokavih in ob patentni zadrgi.

Gospodična tajnica

Roman velike
ljubezni
po znanem
pisatelju
Alfredu
Schirokauerju

8. nadaljevanje

O pol treh se je pripeljal k Dresslu. Čakala je že. Ko je stopil k njeni mizi, mu je z drobnim, skoraj škodoljnim nasmeškom ljubeznivo ponudila roko.

»Dober dan, gospod odvetnik. Veseli me, da vas spet vidim.«

Komaj se je dotaknil njenih prstov in sedel. Sklonil se je k njej in ji rekel trdo in tiho:

»Prihraniva si družabne fraze. Ervin bo kmalu tu. Le malo časa imava. Prosim vas, pustite ga!«

Z narejenim začudenjem je dvignila obrvi.

»Kaj pravite? Da bi ga pustila? Zakaj?«

»Ker niste žena za Ervina. Pustiva komedijo! Opozoril ga bom.«

Mirno je vzela iz torbice zlato dozo za ličilo in si začela pred okroglim zrcalcem skrbno popravljati ustnice. Pri tem je rekla brez kakšnega posebnega poudarka: »Ali me mislite usrahovali, gospod Röhn? Saj ne smete ničesar povedati.«

»Aha!« je hudobno prikimal Röhn. »To torej tudi že veste?«

»Prav dobro vem. Bila sem pri odvetniku v Kölnu in sem ga vprašala za nasvet radi denarja, ki mi ga misli Ervin prepsati. Tudi o svojem strahu zaradi vas sem mu govorila, pa me je pomiril, da boste morali vi molčati. Če bi kaj govorili, bi bili kaznovani.«

Röhn je prikimal. »Pustiva to,« je kratko rekel. Potem se je sklonil še globlje k njej in resno rekel: »Povejte, koliko zahtevate.«

Natakar se je približal, Röhn pa ga je naglo odslovil in mu rekel, naj pride pozneje.

»Kaj zahtevam?«, je vprašala.

»Saj dobro veste, kaj mislim. Koliko zahtevate, da pustite Ervina?«

»Šalite se. Moja ljubezen ni na prodaj.«

»Kar iznenada?« ji je žaljivo rekel.

Grdo ga je pogledala.

»Žalite me, ker ste pač brez orožja,« je hladno odgovorila.

»Petdeset tisoč mark vam ponujam.«

Posmejala se je.

»Vašega ubogega denarja ne potrebujem. Moj ženin je milijonar.«

Tedaj ji je šepetaje zagrozil: »Svarim vas! Če boste ubogega fanta onesrečili, boste videli, da nisem brez orožja, kakor mislite.«

»Z grožnjami me ne boste preplašili. Preveč sem morala že v življenju prestat. Toda vaša skrb je odveč. O, ti si, Ervin! Ali tudi ti misliš, da te bom onesrečila?«

Oven ji je poljubil roko, pozdravil Röhma in se posmejala.

»Ali te že spet draži ta sovražnik zakonov? No, naj te ne skrbi preveč. Same slabe ženske pozna. S takšnimi angeli, kakor si ti, še ni imel opravka.«

Potem je spet poljubil Marjino roko, pobožno, kakor roko svetnice.

24

Ko so kosili, se je Röhn čedalje slabše počutil v družbi. Zdelo se mu je, da je odveč. Zaljubljenca sta se dražila, si dajala vsa mogoča neumna imena. Skratka vedla sta se tako, da je bilo Röhnu neprijetno. Zdelo se mu je, da se je Oven že zdaj pod vplivom te ženske izpremenil, toda v slabo stran. Zmerom je bil bolj deček kakor moški, a v dobrem pomenu. Trezen, pameten, odkrit, čist, zvest fant. Zdaj se je zazdel Röhnu iznenada prsmuknjen in otročji. Toda zaradi tega ga ni imel nič manj rad. Smilil se mu je.

V prepad drvi — v prepad! je klicalo vse v njem, ko je opazoval Ovenovo zaljubljenost in strastno sladkobno igranost ženske, ki niti dobro igrano ni bilo. Zglašal se je in studilo se mu je vse to — pa tudi bolelo ga je.

Malo je govoril. Oven, ki je bil drugače tako tih, je to pot zabaval oba. Marja Fjodorovna mu je pomagala.

Potem je Röhn vstal. Živel so mu popustili. Pogledal je na uro.

»Oprostite mi morata,« je poprosil. »Delo me čaka!«

Nista ga zadrževala. Najbrž sta oba opazila, da se ne počuti dobro v njuni družbi.

»Saj se še vidimo?« je vprašal Oven.

»Seveda,« je odvrnil Röhn.

»Tvoj prijatelj pa ni prav zabaven družabnik,« se je ponorčevala Marja, ko je Röhn že odšel.

»Ne — danes je slabe volje,« je Oven priznal. »Toda zaradi tega ti ni treba nič skrbeti, draga moja. Ni slabe volje zaradi tebe, ampak zaradi zakonov sploh. Nikoli ni bil prevelik prijatelj zakona. Sicer pa ni nič čudnega...«

»Slav človek je, — o, dobro poznam moške! Ne morem ga prav prenašati, in najljubše bi mi bilo, da ga ne bi več videla.«

»Toda, Marja, saj je vendar moj!«

»O, ti hudobni, ljubljeni, sladki možiček! Saj me ne ljubiš! Svojega prijatelja inšaj rajši kakor mene?«

»Toda, duša —«

Položil ji je roko na ramo.

Otresla si jo je. »Pojdj in se oženi rajši s svojim prijateljem, ne z menoj!«

»Toda, ljuba moja!«

»Obljubi mi, da boš še nocoj odpotoval in da ga ne boš več videl. Vem, da je moj sovražnik. Res, res! Čutim! To je občutek, ki ga poznam že dolgo. Natakar!«

Natakar je prišel.

»Dajte mi pismo!«

»Kaj hočeš?«

»Takoj mu piši, da ga ne moreva več videti, ker že nocoj odpotujeva. Takoj sem ti rekla, da ni bilo prav, ko sva odpotovala v Berlin. Vem, kaj je dobro. Ti si trdil, da mu moraš svoj namen odkriti in da ga ne smeš z ženitvijo presenetiti. Zdaj vidiš, kaj si dosegel! Najbolje, da greva takoj in se v Kölnu na tihem poročiva. Potem bom tvoja ženica — za zmerom!«

Pod mizo se je s svojimi koleno dotaknila njegovih in ga tako pogledala s črnimi žarečimi očmi, da je mlademu

fantu zavrela kri in mu vzela vsako trezno misel.

Pismo je oddalo svojo pot. Kmalu nato se je Oven oženil z Marjo Fjodorovno Isajev. Svojega najboljšega prijatelja k poroki ni povabil.

25

Röhn je iz Ovenovega molka uganil resnico. S skrbjo je čakal prve žalostne vesti. Še zmerom je imel rad svojega prijatelja. Prepričan je bil, da se bo kmalu vrnil k njemu, za tisoč lepih sanj ubožnejši, morda za vselej zlomljen.

Tiho je čakal svojega časa.

Sam je bil srečen, čeprav ne tako, kakor je sam pri sebi mislil. Prikrivanje svoje ljubezni pred svetom ga je bolelo.

Nikoli prej ni imela Hilda skrivnosti pred svojim očetom. Zdaj je skrivala pred njim vse, kar je bilo prav za prav postalo njeno pravo življenje. Še zmerom se ni mogla odločiti, da bi mu razkrila svojo ljubezen. Sramovala se je. Zato je trpela.

Zvečer, po pisarniških urah, je neko pismo poklicalo Röhma v preiskovalni zapor. V zamreženo govorilno sobo za jetnike so stopili trije ljudje: dve ženski in moški. Žena petdesetih let, blede kakor sneg, od bolečin okamenela, skoraj brez življenja. Njena hči, tri in dvajsetih let, velika in vitka z grško lepim obrazom, živa slika svoje matere, toda mlada, preživa, z očmi, ki še niso mogle dojeti resnosti usode. Mož, ki je bil nekoliko mlajši od žene, z lepim, poduhovljenim obrazom pesnika.

Bil je znani lirik Walter Breer. Jutrnji listi so prinesli vest, da so zaprli te tri ljudi iz najboljšje berlinske družbe. Po Berlinu je zašumelo.

Röhn je pozdravil jetnike z vljudnostjo, ki je zvenela prav čudno v tem golem, treznem prostoru, — potem je bilo spet vse tiho. Nihče se ni oglašil.

Tedaj se je odvetnik obrnil k moškemu.

»Ali mi hočete, prosim, — čisto odkrito — brez kakšnih ozirov vse povedati?«

Po kratkem odmoru, ko se je boril sam s seboj, je začel pesnik s tihim, drhtečim glasom:

»Ta zgodba, gospod doktor, je tako strašna in grozotna, da jo je moglo samo življenje spesniti.«

Umolknil je.

Hči je strmel v nemega moža. Še njeno dihanje se je čulo. Mati je sedela ob strani, vsa otrpla, kakor bi bila z duhom drugje. Da sploh živi, je kazala samo njena leva roka, ki je krčevito stiskala koleno. Brez prestanka, nečloveško.

Röhn je potrpežljivo čakal.

Breer je strmel predse. Röhn je videl, kako so mu misli begale za visokim, nagubanim čelom. Potem je mož spet začel, da se je komaj slišalo:

»Moj štirideseti rojstni dan je bil. Sam sem bil, kakor skoraj vselej. Stanoval sem tam zunaj v predmestju, že na deželi. Sedel sem v čolnu in veslal po jezeru. Čudne, rdele misli so me obhajale. Neko hrepenenje me je tlačilo. — Potem sem zagledal njo. Veslala je mimo mene, vsa obilita s solncem. In iznenada sem vedel: to je ona.«

Ženski sta sedeli nepremično, blede kakor dva kipa. Samo materina roka je še zmerom stiskala koleno. Možak je dolgo molčal. Njegove vročično žareče oči so strmele v divji strop. Naposled pa je spet izpregovoril:

»Vsak misleč moški nosi v srcu sliko ženske, ki jo išče vse svoje življenje. S to idealno sliko primerja potem vsako žensko, ki jo sreča, pa vselej spozna, da ni prava. Zato hodijo moški od ženske do ženske. Toda enkrat v življenju le srečajo pravo. Kjerkoli že. Morda stoji on na ploščadi električne železnice, ona pa sedi v notranjosti voza. Ona izstopi na naslednji postaji, — on pa se ne upa iti za njo. Ali pa se pelje v avtu mimo njega in kolesa njenega avta ga oškrope z blatom. Ženske ne nosijo takšne sanjske slike moškega v sebi, in zato vzljubijo tako pogosto prvega, ki ga srečajo in mu ostanejo zveste.«

Spet je umolknil. Röhn se ni ganil. Bal se je, da ne bi pretrgal te nežne zgodbe. Pesnik je zastokal in nadaljeval:

»Vedel sem takoj, da je ona tista, ki jo iščem, kar sem dorasel. Mlada, tako mlada je bila. Zdrsnila je s čolnom mimo mene. Nisem se ji upal slediti. Zaradi nekakšnega nerazumljivega strahu, zaradi vsakdanjosti, ki nas vse veže. Videl sem jo še, ko je stopila iz čolna, potem pa nič več.«

Potem je začel govoriti hitreje in besede so kar vrele od njega:

»Morda leto dni nato sem šel v opero. Prvo violino v zboru je igrala neka ženska. Nisem mislil na tisto srečanje sredi jezera. Prav nič. Ženska se mi je zdela znana, tako znana, kakor se nam zde ljudje, ki smo z njimi doživeli nekaj dobrega in srečnega. Med odmorom sem se približal orkestru, in tedaj so se srečale najine oči. Presenečena je bila, ko me je zagledala, potem pa se mi je nasmehnila. Iskal sem v spominu, pa nisem našel ničesar. Toda po predstavi sem šel vendar h gledališkemu izhodu za igralce, in tedaj mi je prišla naproti.

»Torej ste le vi, Walter Breer?« mi je že od daleč zaklicala. Takrat sem jo spoznal. Šla sva po cesti in klepetala. Najino znanje je bilo že staro, štiri in dvajset let. Spoznala sva se v nekem kopališču. Jaz sem imel takrat šestnajst let, ona osemnajst. Bila je najboljša učenka nekega znanega berlinskega virtuoza. Neizmerno sem jo ljubil. Bila je prva, sanjava ljubezen mojega mladega življenja. V kopališču je priredila koncert. Smel sem ji nesti gosli. Čutil sem se kakor vitez in hotel sem postati njen junak. Bila je vroča, prekipevala ljubezen, kakor ljubijo šestnajstletni fantje. Potem je odpotovala in mi pustila krvavečo rano v srcu. Toda rana se je zarasla, kakor se zaceli vsaka mlada rana.«

Röhn je ganjen pobesil oči. Breer pa je nadaljeval:

»Skupaj sva večerjala in pripovedovala mi je o svojem življenju. Kmalu po odhodu iz kopališča se je omožila.

Njen mož je bil bogat Poljak. Imela je dve hčeri. Ena je bila poročena v Varšavi, druga igralka v Bernu. Mož ji je umrl. V vojni je izgubil vse. Zdaj si je morala sama služiti kruh. Usoda jo je zagnala v Berlin, v operni orkester.«

Breer je zajel sapo. Žena ga menda sploh ni poslušala, tako je bila zatopljena v svoje misli. Hči je ihtela.

»Tako prijetno se je govorilo z njo o dobrih starih časih. Stara ljubezen se je zbudila. Vsak dan sva se videla in potem sva se vzela. Hčeri nista prišli. Vedel sem, zakaj. Bala se je mladosti. Tudi slike hčera je odstranila iz stanovanja. Drhtela je za svojo pozno srečo. Vedel sem to in ljubil sem jo še bolj zaradi tega plašnega strahu pred mladostjo.«

Röhnove oči so se obrnile k ženi. Da, mož je lahko pred njo govoril. Nesreča jo je toliko pretresla, da se za svojo okolico sploh ni brigala in da ni ničesar slišala.

»Toda najina sreča ni dolgo trajala. Samo spomin sem videl v njej. Po nekaj mesecih sem že začutil, da je stara, po izkušnjah in po trpljenju, v meni pa je bilo še vse uničujoče hrepenenje po mladosti. Morda prav zaradi tega, ker sem bil že čez štirideset let in sem se sam bal starosti.«

Spet je umolknil. Tedaj je rekla pastorka z globokim, prijetnim glasom:

»Povej vse!«

Breer jo je ubogal.

»Ko so prišle počitnice, se je pripeljala njena hči iz Berna. Bila je tista mlada ženska, ki sem jo videl na jezeru, takrat v čolnu. To je bil zame udarec v srce. Kaj naj vam še povem? V prvem trenutku sva vedela, da sva ustvarjena drug za drugega. To zveni vsakdanje in bedasto, gospod doktor, pa je vendar rodilo krvavo tragedijo. Ni bil mogoč ne upor, ne boj. Človeka zagradi in ga ubije! Priroda je strašna. Kaj smo mi, drobni ljudje proti njej? Prah. Stisne nas.«

Dekle je tiho, pridružno kriknilo.

Pesnik je menda že končal svojo zgodbo.

Tedaj je dejal Röhn:

»In kako so vas potem prijeli?«

Breerjevi pogledi so blodili po zidovih.

»Ali ne vidite neizbežne groze, ki je morala priti?«

je vzkliknil. »Borila sva se — nečloveško borila — hotela sva se upirati, pa ni bilo mogoče.«

Potem je pogledal svojo ženo.

»Ona je slutila, kaj bo moralo priti. Videla je boj obeh najdražjih bitij, ki jih je imela. Začela je prirejati koncerte po mahitnih mestih, neprestano je potovala, in s silo je zapirala oči. Boj na obeh straneh je bil nepopisen. Drug od drugega smo se skušali odtrgati, pa nas je le vselej zgnalo skupaj. Bila je usoda — kaj vemo o teh rečeh? Zmerom smo se pripravljali na odločitev, pa vsi trije nismo imeli toliko poguma, da bi jo bili uresničili. Hotel sem se ločiti, da bi se z dekletom oženil. Odvetnik me je poučil, da je to nemogoče. Saj sem vendar njen oči! Tako so minevali tedni. Potem je vmes poslegla pest, pest življenja. Dekla, ki smo jo odpustili, ker je kradla, je vse izdala! Snoči so nas zaprli.«

»Ali poznate obdolžitev?« je tiho vprašal Röhn.

Zapornega povelja nisem razumel,« je povedal Breer.

Tedaj se je zbudila hči.

»Midva, gospod odvetnik, prevzameva vse nase. Rešite samo mojo mater! Po vsem trpljenju naj je ne zadene še ta strahota!«

Röhn je resno pogledal igralko. Poznal je obtožbo. Breer in dekle sta bila obdolžena prepovedanega razmerja med očimom in pastorko. Grozil jima je zapor nekaj tednov. Usoda žene pa je bila hujska. Bila je obdolžena zvodništva nad lastno hčerjo. Vedela je za razmerje in ga trpela. Žena, ki se je morala tako krvavo boriti s prasilami srca, ki se je vsemu odpovedala, da ne bi bila na poti žalostni sreči svojega otroka in moža, ki ga je ljubila — ta žena bo obsojena na hudo ječo.

Röhn je odvedel Breerja in hčer v kot sobe, čeprav zaradi otopelosti žene to ne bi bilo potrebno.

Tam je šepnil:

»S pritožbo se mi bo zanesljivo posrečilo spraviti vaju dva iz ječe. Kaznovana ne bosta prehudo. Bojim se pa za vašo ženo. Res so razne olajševalne okoliščine, toda ali jih bo sodišče razumelo? Na zunaj je zadeva jasna. Bojim se pa, da zapornega povelja proti vaši ženi ne bo mogoče preklcati.«

Dva divja krika sta se začela v sobi. Dva človeka sta se opotekla. Potem je hči pograbila Röhnovo roko.

»Doktor, ne dopustite tega! Midva — on in jaz — sva vsega kriva! Grešila sva — vedela sva — to žensko sva oropala — srečo sva ji poteptala — brezobzirno — prekleto. — Dobro veva to — vedela sva že takoj — močnejše je bilo kakor midva — toda to ni opravičilo — zato bova zdaj trpela za svojo srečo, ki ni trajala niti uro brez skrbi in zavesti krivde. — Ona pa ne! — Ona v ječi? Gospod doktor, to je blazno! To se ne sme zgoditi! Naju dva, ki sva grešila, naj bi izpustili, in ona, ki ni storila ničesar drugega, kakor da je trpela, naj bi se pokorila, tako neizprosno pokorila? Rešite jo — žrtvujte naju dva — samo rešite njo!«

Dekle je omahnilo na kolena. Breer se je naslonil k steni. Glava se mu je zadela ob zid.

Röhn je dvignil igralko.

»Vse bom storil, kar bo v mojih močeh,« je ganjen dejal. »Vsekako bom dosegel, da bodo vašo mater dall v bolnišnico. Bolna je. Takoj bom govoril z jetniškim zdravnikom.«

Prijateljsko je stisnil očetu in hčeri roko, potem je stopil k ženi, ki ga je tuje pogledala in mu podzvestno ponudila drhtečo roko. — Nato je vstopil čuvaj in odvedel osebe te tragedije človeških zablod, človeške slabosti in zapletov nazaj v njihove samotne celice.

26

Röhn se je odpeljal domov. Ker je sam vozil avto, je med vožnjo pregnal misli o strahotah usode, ki jim je bil pravkar priča. V ušesih mu je šumela pesem motorja.

Ko se je pripeljal domov, je zaslišal iz glasbene sobe igranje na klavir. Bila je deveta Mozartova sonata. Prisluhnil je in obstal. Hilda je bila v sobi. Vedel je, da igra dobro, da pa zna dati toliko duše v mrtve note, kar verjeti ni mogel.

Skozi delovno sobo se je pritihtapil do vrat klavirske sobe. Videl je, da igra Hilda brez not. Kakor v sanjah je sedela pred klavirjem.

»Hilda!« je šepnil.

Križanka in uganke

KRIZANKA ST. 2

1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11

1

2

3

4

5

6

7

8

9

10

11

Pomen besed

Vodoravno: 1. razstrelivo; vrednostni papir; 2. drugi Mohamedov kalif; naslov japonskega cesarja; 3. del cerkve; oblika glagola »taboriti«; 4. vodovodna naprava; kemijski znak za nikelj; 5. vrsta opeke; glas; predlog; 6. rešen; majhna; 7. znak za rimsko število 500; mesto v Dalmaciji; naslov za sultanovega namestnika; 8. francoski spornik; predavanje (tujka); 9. hrvatski ban; mesto v Italiji; 10. ameriško tropsko sadje; del drevesa; 11. tatarski poglavar; poveljnik ladje.

Navpično: 1. popravljavnica za ladje; živalski krog; 2. premožen; reka v Sibiriji; 3. nacionalen; industrijska rastlina; 4. ploskovna mera; ozračen z datumom; 5. rimsko število 1000; struja; sorodnik; 6. šlitski (imamit-ki) poglavar; mednarodna zimskosportna zveza; 7. azijsko višavje; že (srbo-hrvatsko); kemijski znak za fosfor; 8. priprava za merjenje kotov; osebni zaimek; 9. ljubkost; mesto v Palestini; 10. ločilni števnik; industrijski kraj v Zasavju; 11. uradniški naslov; otok v Irskem morju.

PREMIKALNICA ST. 2.

DOKTORAT

BARONICA

KURIR

UNAMUNU

NOVOTARIJA

AKADEMIJA

OBERON

Premikaj te besede v vodoravnih vrstah tako, da ti bodo dale tri zaporedne navpične vrste tri zemljepisna imena.

ČRKOVNICA ST. 4

PAOKBSHNA

AETRAEUA

AHNEVKJLK

BNUEJOARI

NOEJSOKČO

MAGIČEN KVADRAT ST. 3.

1 A A A A B

2 C C E E I

3 I I I L L

4 N O O R T

5 V V V Z Z

Iz teh črk sestavi pet besed, ki pomenijo: 1. žival; 2. dekliško ime; 3. plemič; 4. določitev vrednosti; 5. oseba iz sv. pisma.

Besede se berejo enako navpično in vodoravno.

DOMAČE DELO

Dve prijateljici, Minka in Iva, sta prevzeli pletenje jopic, ki ga opravljata doma. Zaslužili bosta z njimi 600 dinarjev. Ker je Minka slabša delavka, se domeni z Ivo, da bosta razdelili plačilo v razmerju s svojim delom. Koliko bo dobila vsaka izmed njiju, če je njuno delo v naslednjem razmerju: če Minka dve uri plete, lahko Iva v istem času plete kose sešije, če pa Iva eno uro plete, potrebuje Berta štiri ure za šivanje spletenih kosov.

Rešitev ugank iz prejšnje številke

Posetnica: Plačilni natak.

Računska naloga

1. premislek: T=1, torej V=0.

2. premislek: Q=8, R=2.

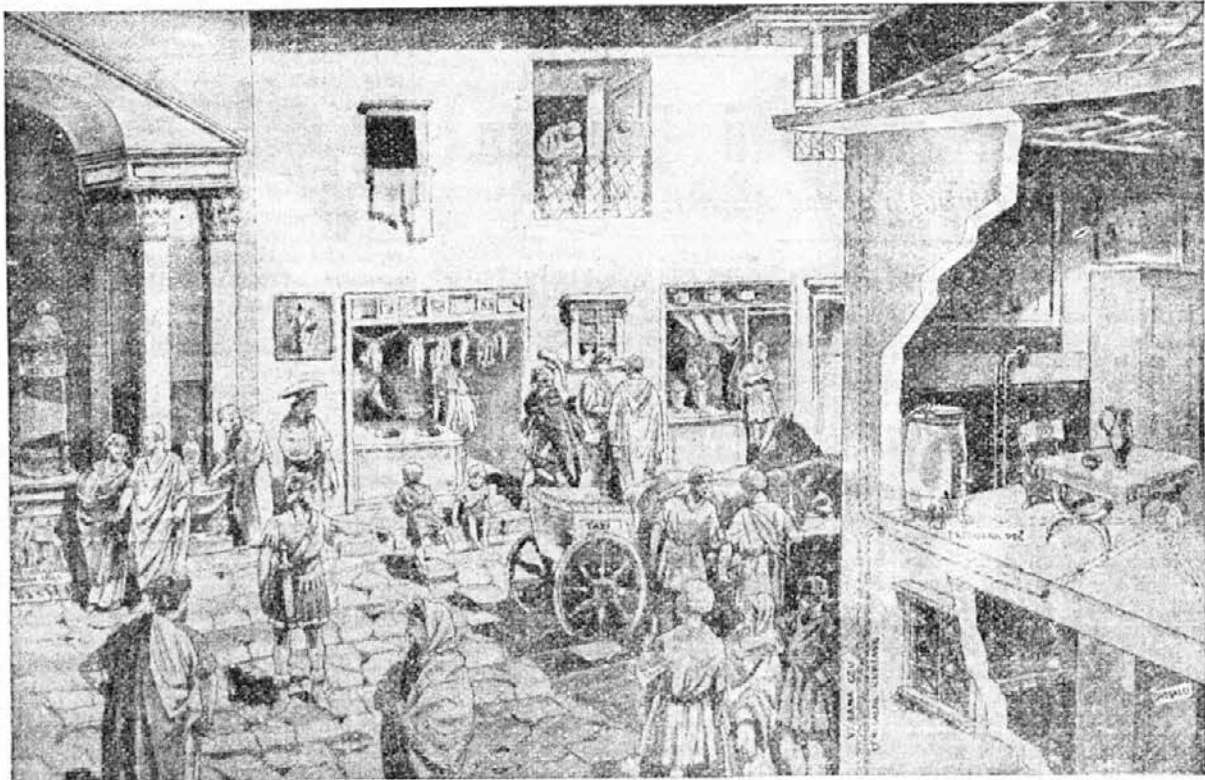
3. premislek: I+L=manj ko 10, torej M=2+P=manj ko 10, torej M+O=13, torej M=6 ali 7 in O=7 ali 6, torej P (iz 2+P=M)=4 ali 5, iz 1+L+O=P pa sledi, da P ne more biti 4. Torej: P=5, in dalje: L=4, M=7, O=6. Račun kaže torej toliko:

87.209

36.541

123.750

ZLOGOVNICA: vojašnica, smetišnica, Angela, Konjice, Apenini, pozabljenost, Trdina, Inomost, Celovec, Anjuta, služabnik, vabilo, oblika. — Vsaka ptica svoje gnezdo ljubi.

Kako so živeli v Rimu pred 1900 leti

Marsikomu se bo čudno zdelo, toda res je, da so že stari narodi poznali marsikatero pridobitev civilizacije, kakor v svoji domišljavosti nazivamo razne dragocene predmete, ki večajo našo udobje in ki zanje mislimo, da so stari komaj kakšnih 100 let. Klasiki v svojih knjigah omenjajo to in ono iz življenja starih narodov. Gornja slika ni plod fantazije, ampak je prirejena po opisih iz življenja, kakršno so živeli meščani mesta Rima v letu 39. po Kr. r., to je pred 1.900 leti. In kaj vidimo na tej sliki. Marsikaj zani- mivega.

Sredi ceste stoji prometni stražnik, ki se le po kratki tuniki in čeladi loči od naših stražnikov. Vprezemu takšnih nekaj korakov dalje prav odločno kaže smer vožnje. V stanovanju nekega patricija na desni se lahko prepričamo, da je imel ta gospod pred 1.900 leti prav takšno udobje, kakor ga imamo danes, ko so nam za drag denar pristopne vse pridobitve civilizacije. Ta Rimljan ima v svojem stanovanju telefon, ki se po njem pogovarja iz prtiličja v 1. nadstropje, v sobi ima udobno prenosno peč, sicer ga pa greje vzdolga cev centralne kurjave. Celo z dvigalom se lahko vozi iz prtiličja v prvo nadstropje.

Če pogledamo na cesto, bomo razen stražnika in takšnih opazili tudi pročelje sosednje hiše z lepim balkonom, na desni strani pa pod obokom veliko vodno uro.

Prav za prav se v teh 1.900 letih ni kaj prida spremenilo. Sicer se vozimo z električnimi dvigali, pa vseeno pogosto občimo med nadstropji. Telefon se pokvari, kakor hitro zapade južni sneg, ure so sicer postale manjše, zato pa pogosto romajo k urarjem. In glede centralne kurjave se menda, tudi ni dosti spremenilo, saj je tudi danes zanesljivo prav tako draga kakor je bila pred 1.900 leti.

Zvočni film: Otrok v vlaku

Ta zvočni film sem si dokaj proti svoji volji ogledal v »gorovju«, jutrnjem vlaku, ki vozi iz Ljubljane proti Jesenicam.

Nasproti mi sedi »dobra« gospa z debelim fantičkom v naročju. Fantiček — »kako srčkan otrok«, smo sprva vsi mislili — se nekako pri Medvodah spusti v jok.

Do Škofje Loke se otroku prizanesljivo smehljajo. V Kranju pričnem stenografirati. Otrok kriči: »Uuadlolo-loloh!« Mati mu stisne v ročico prvo stvar, ki ji pride pod roke, žal je to prav škaltica za milo, škaltica iz belega celuloida, iz dveh belih polovic in zelenim milom v sredi. Da bi mati tega vsaj ne bila storila! Fantiček skuša zasadi svoje zobčke v predmet iz čudovite bele snovi, pri tem odleti pokrovček, kajpak na tla, nekam daleč pod klop. V dolnji polovici ostane milo, vanj se fantičkovi zobčki zapirajo brez odpora. Fantičkov nasek se pri tem nabere v drobne gubice, oči se skoraj zapro, ustka pa široko, široko odpro. Dolgo ni nič. Potlej bi pa njegovo razočaranje najrajši razneslo ves vagon.

Gospod zraven mene se vmeša v zadevo, in sicer tvega pri tem srebrni svinčnik. Zeleno milo zdrkne krajpak pod klop in po svinčniku poseda obe ročici, z zagotovitvijo: »Hod-loloh!«

Svinčnik ponudi velikodušni fantiček nekemu drugemu gospodu, ki se pa očitno nič kaj rad ne bi vmešal v vso zadevo.

Razvoj Rima v svetovno mesto

Najnovejša statistika, ki jo je objavil pariški »Croix« 22. dec. 1937., pravi, da ima Rim danes 1.240.000 ljudi. Od leta 1914, ko je Rim štel 600.000, se je število prebivalstva torej podvojilo. Ta porast Rima ni samo posledica priključitve zunaj mesta ležečih kmečkih občin, temveč razširjenje mesta prav do polj Campagne. V svojem zgodovinskem obstoju je Rim drugič milijonsko mesto; prvič je dosegel milijon prebivalcev pred dva tisoč leti pod Avgustom. Po svojem prebivalstvom je bil Rim majhno kmečko mesto, za časa cesarja Avgusta je bil kozmopolitično mesto z več ko milijon prebivalci, okrog leta 1000 je bil občina srednje velikosti, potlej je bil pastirska in dminarska vas; za časa renesanse je poskočil kar na 100.000 ljudi, da bi odsljed naprej prekorčal milijonsko število. V starem Rimu je bilo pred Kristusom 39 ljudskih štetij. Prvo ljudsko štetje je bilo 568. leta pred Kr. za časa predzadnjega rimskega kralja Servija Tulija; nasteli so 84.000 prebivalcev. Zadnje ljudsko štetje pred Kr. je bilo pod Julijem Cezarjem leta 51.; takrat so nasteli le slab milijon ljudi. V treh stoletjih cesarstva do leta 350. se je število ljudi — brez velikih sprememb — stalno suhalo okrog 1.300.000. Potlej je prišel čas razkroja kraljestva, ki je nastopil z veliko hitrostjo in je Rim pripeljal do takšnega propada, da je pod zadnjim nosilec vzhodnim ke cesarske krone mesto šlo le še 100 tisoč ljudi. V času, ko je papež Gregor IX. papeško prestolnico iz Avignona prinesel spet nazaj v Rim, je nastala iz prejšnjega milijonskega mesta majhna pastirska in kmečka občina s 17.000 ljudi; na Palatinu, kjer je prej stala cesarska palača, so se pasle koze in na Forumu so se podile velike črede krav. Tudi v času največjega papeškega sijaja je število rimskega pre-

bivalstva komaj naraslo čez 80.000; šele pod Pontifikatom Sikstom V. (okrog leta 1590.) je število ljudi naraslo na 100.000. Leta 1870., ko je Rim postal glavno mesto združenega kraljestva, je znašalo število prebivalstva 225.000. Odslej je porast napredoval z velikimi koraki — dokler ni leta 1914. dosegel 600.000.

(Po »Auslese«, Berlin)

Tega še ne veste

Najstarejša drevesa na zemlji so: vodna cipresa v Mehiki in slovitto zmajovo drevo na Tenerifi, ki sta stara po 6500 let, libanonske cedre, ki imajo po 6000 let, in mamutova drevesa (sekoje) v Kaliforniji, ki jih cenijo na 4 do 5000 let.

Prvi krompir je prinesel v Evropo sir Walter Raleigh leta 1522.

Grah je bil znan že okoli leta 2000. pred Kristusom.

Nojevo jajce tehta do 2 kili.

Največji cvet na svetu ima kačnik na Sumatri. Širok je 2½ metra.

Samo na Javi je okoli 70 milijonov kokosovih palm. Vsaka palma daje na leto 50 do 120 orehov.

V morju so odkrili rastline še 4000 metrov globoko.

Brazilski bambus zraste vsak dan za 20 cm.

Seničji par, ki ima štiri mladiče, uniči vsako poletje okoli šest stotov gosonic.

sem jaz. Bon-ton terja, da se v takšnih trenutkih smehljaj, torej se smehljaj, čeprav nekoliko kislo. Sopotniki so že nekam vznemirjeni. Mati — nič čudnega, da ji je vroče — se presede k vratom, menda v upanju, da bo fantiček tam zaspa. Otrok ima pa tudi svoje mnenje: »Tjapatjapija,« zagodrnja in našabi ustka kakor pred nevihto. Ne motimo se.

Po kratkem premoru zaslišimo prestrašeni potniki strašansko godbo: »Tatihtiahtiahtiahtia!« Fortissimo. Zdaj se obupana mati odloči za zadnji poskus. Malega nagajiveca pošeno našeška. Godba je le še vse glasnejša. Da bi spet pomirila orkester vseh godal in višin, dovoli mati otroku sleči levo rokavico. Ta dragoceni predmet skuša fantiček po vsaki ceni vreči skozi zaprto okno: nekam v zadregi meni: »Ehh-mmmmmmm!« In nato nekoliko bolj energično: »Godla-hhhmmmmmmmmmm!«

Vsi materini poskusi, da bi otroka uspravila, se razbijejo ob fantičkovem krepkem in odločnem »Detotaa-totaa-totaa!«

Naposled izmučena mati pograbi fantička in stopi z njim na hodnik. Pet, deset, dvajset minut ga nosi po hodniku in učka sem in tja. Nato se vrne v naš oddelek. Otrok spi.

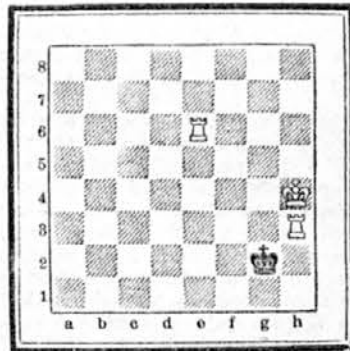
Vsi zadržujemo dih. Hodimo po prstih in govorimo čisto, čisto tiho. Zdi se mi, da celo kolesa vozijo nekam tišje.

Otrok spi. Hvala Bogu!

ŠAH

Problem št. 9

Sestavil W. A. Shinkman
(American Chess Tourn. 1877.)

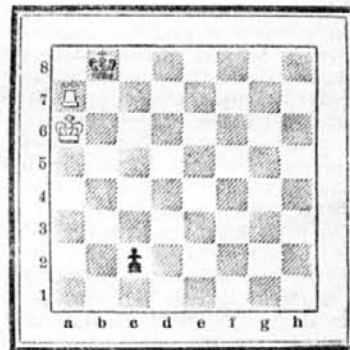

Mat v 3 potezah

(B 5)

Končniška študija

Sestavil B. Horwitz

Beji izšli remis.

(R 28)

Kratka partija št. 5

Partija iz neke Aljehinove simultanke v Beogradu

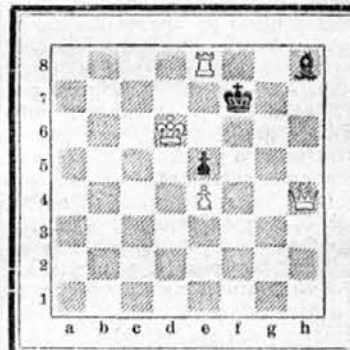
Beli:	Črni:
dr. Aljehin	Gulovski
1. e2—e4	e7—e5
2. Sb1—c3	Sb8—c6
3. Lf1—c4	Lf8—c5
4. Dd1—g4!	Dd8—f6
5. Sc3—d5	Df6×f2 šah
6. Ke1—d1	Ke8—f8
7. Sg1—h3	Df2—d4
8. d2—d3	Lc5—b6
9. Th1—f1	Sc6—d8
10. c2—c3	Dd4—c5
11. Sh3—g5	Sg8—h6
12. Dg4—h4	d7—d6

Tedaj je svetovni prvak napovedal mat v štirih potezah. Katera je bila njegova naslednja poteza?

(Odgovor v prihodnji številki)

Problem št. 10

Sestavil Samuel Loyd (1859.)

Mat v 2 potezah

(B 59)

Rešitev problema št. 7

1. Ka2—b3	Ke5—d5
2. Le3—d4	kar koli
3. De7—d6 ali d7 mat.	
1.	Ke5—f5
2. Le3—f4	kar koli
3. De7—f6 ali f7 mat.	

Rešitev problema št. 8

1. Da2—a8	Ke4—f5
2. Da8—e8	Kf5—g4
3. De8—g6 mat.	
1.	Ke4—d3
2. Da8—a4	Kd3—e2
3. Da4—c2 mat.	

Rešitev končnice

1. b5—b6	c7×b6
2. a5—a6	

Če bi bil črni igral 1.a7×b6, bi bil beli potegnili 2. c5—c6.

2.	b7×a6
3. c5—c6 in kmet gre neovirano na 8. polje, kjer se spremeni v damo.	

Problemi našega časa

Mikado gleda proti jugu

Japonska si skuša osvojiti trg v južni in srednji Ameriki

Preobljudena Japonska je mnogo svojih hrabrih sinov — okrog 350.000 jih bo menda — poslala kot stalne naseljenke v Južno in Srednjo Ameriko.

Večina teh priseljencev je bila ob prihodu v novo domovino revna; pogosto so jih posestniki velikih nasadov pogodbeno sprejeli kot poljske delavce. Japonski priseljenci pa ne ostanejo dolgo v podrejenih službah. Bistroumni so, pridni, brez zahtev, med seboj se podpirajo in navadno kmalu nekaj dosežejo. Vsekako se kaj kmalu udeležujejo v kakšnem svobodnem poklicu, bodisi kot trgovci z „ameriški oreh“ ali vsemi mogočimi novotarijami, bodisi kot brivci. Menda ga ni kraja v vsem Peruju, pa naj bo še tako oddaljen v Andih ali v džungli, da ne bi imel svojega japonskega brivca. Japonci so spretni krojači, med Mexikom in Buenos Airesom pogosto naletimo na njihove krojaške delavnice.

Posebno se razumejo na poljedelstvo in pogosto si pridobijo lepo premoženje. V Mexiku, Srednji Ameriki in Peruju so posestniki velikih nasadov. Novi braziljski poskus saditve bombaža je izredno napredoval predvsem zaradi japonske podjetnosti. Zdaj obsegajo nasadi že dva in pol milijona hektarjev zemlje in pridelava braziljskega bombaža bo bržkone že prav kmalu prekosila pridelavo Združenih držav.

V novejšem času so se pričeli Japonci zanimati tudi za tehnična podjetja in se potegovati za naročila javnih del, nasipov, mestnih vodovodov, gradnje za izboljšanje pristanišč. Skoraj v vseh primerih so bile njih ponudbe najnižje, čeprav so pogosto politične spletke, podkupnine drugih ali pa diplomatski pritisk Združenih držav poskrbeli, da njihovih ponudb niso sprejeli.

Japonci imajo lepo brodovje potniških in tovornih parnikov, ki vozijo ob obeh obalah Južne Amerike. Pred nekaj leti sem šel v perujskem pristanišču Callau v spremstvu nekega japonskega prijatelja na krov enega največjih potniških parnikov. Posadka dela za nekaj boro enov na mesec, spili na rogovnicah in se zadovoljuje z rižem in ribami. Vsaka ladja ima veliko več častnikov in njihovih pomočnikov z visokimi naslovi kakor naše ladje.

Kapitan ladje mi je razložil, da ukaže mladi fantje radi delajo za nekaj dolarjev na mesec, vse dokler smejo nositi znak, kajti častnike izkušnje pospešujejo napredovanje v kraljevski mornarici. Hvalil je njihovo zmrnost, njihov marljivost, zanesljivost in posebno njihovo vedenje v pristaniščih.

»Pojdite v katerem koli pristanišču na kopno in videli boste, kako so mornarji vseh narodnosti predmet javne jeze. Razni konzuli imajo venomer polne roke dela, da jih spet osvobodijo iz zaporov. Redko, ako sploh kdaj, boste pa opazili, da bi kaj takšnega zakrivil kakšen Japonec. Obziren je do ljudstva, ki je pri njem v gosteh. Ako mu pride nasproti pošena ženska, se ji umakne s poti. Naši ljudje gredo na kopno s popolnim priročnikom v rokah. Ogledajo si razne znamenitosti, skušajo se kar največ naučiti o kraju, kjer so se izkrcali. Nauče se tujega jezika. Ne trdim, da so vsi svetniki, a javno se ne opijajo. Ne postavijo mesta na glavo. Discipliniran narod smo in si ne moremo privoščiti nikakršnih nesmiselnih, bučnih razgibanj.«

S pomočjo poceni delovnih moči se je japonskim ladjam posrečilo velik del tovarnega prometa, in sicer celo v ameriških pristaniščih, pridobiti zase. Pred nekaj leti se je ame-

riška Grace-Linie pošteno trudila razširiti izvoz tako imenovane slonje palme. Komaj se je izvoz dobro razmahnil, že so Japonci brž prevzeli prevoz za tretjino ceneje.

Na splošno je prizadevanje Japoncev za trgovino kar nenavadno, posledice tega prizadevanja so pa izredno zadovoljive. Poceni tekstilni izdelki, fotografski aparati, igrače, razna zdravila, strelivo, čolni, sportne potreščine, material za električne naprave, žarnice, zobne ščetke, parfumi, glasbila in steklena roba, brusila, posušene ribe, razni pološčeni izdelki, okrasni predmeti, da celo razne nemoralne, kajpak skrbno prikrite knjige — vse to so samo nekateri izmed množičnih izdelkov, ki so po nizkih cenah namenjeni v Južno in Srednjo Ameriko.

Japonci so tudi male avtomobile izpopolnili in jih prodajajo v Južni in Srednji Ameriki, posebno v Čilu za ceno, ki znaša samo dve tretjini cene najcenejšega ameriškega izdelka. Peru je nakupil iz japonskih tovarn cementne in jeklene izdelke, železno pločevino, žebelje in žico. Zaboji, ki v njih razpošiljajo kubanske pomaranče, so zbiti z žebelji iz Tokia. Radijski aparati japonskega tipa skrbijo zato, da ima predsednik Roosevelt pri svojih govorih, o vseameriškem sporazumu, ki jih ima od časa do časa — dovolj poslušalcev. Japonski gramofoni in plošče igrajo ameriške jazz. Ekuador in Kolumbija kupujeta avtomobilsko pnevmatiko v Tokiu.

Ko sem bil v Panami, si utegnil v vladnih trgovinah prekopne cone kupiti že kar dober japonski teniški lopar za pol dolarja. Svilene srajce stanejo četrt dolarja. Japonci so spretni v posnemanju raznih domačih izdelkov in vzorcev, kakor tudi francoskih, nemških, angleških in ameriških izdelkov. Mickey miška je romala na japonskih steklenih in lončenih izdelkih, pa tudi na igračah proti jugu, v Rio in Santiago. Sneguljica in sedem skratov so potovali že v Osako in od ondod nazaj v novih vzorcih na japonskih izdelkih proti jugu.

S pomočjo svoje razvrednotene valute, državnih prídátkov in poceni delovnih moči je mogla Japonska svojo tekstilno industrijo v Južni in Srednji Ameriki nepremagljivo utrditi. V petih letih, od leta 1931 do 1935 je pokazal izvoz japonskih bombažnih izdelkov v Srednjo in Južno Ameriko zvišanje za več ko 900 odstotkov, medtem ko je izvoz Združenih držav v te kraje padel za 40 odstotkov. Bil je tudi čas, ko je Japonska krila svoje potrebe po bombažu na splošno pri Združenih državah; zdaj pa, ko je cena pri nas zaradi nadzorstva nad pridelovanjem poskočila, krije Japonska večji del svojih potreb v Indiji, Peruju in Braziliji. Tako smo torej dvakrat prizadeti.

Pri svojih trgovskih zvezah s Srednjo in Južno Ameriko ima japonski trgovec ogromno prednost. Njegova naspol fevdalna in formalistična civilizacija mu omogoča vse boljše razumevanje psihologije, navad in okusa južnih Američanov, kakor je to mogoče Evropejcem in Američanom. Na moč uradni, vljudni in mirni nastop Japonca je prav tisto, kar južni Američan, kar najbolj ceni v svojih odnosih do tujca.

Prebrisani Jutrovcji so si izmislili tudi nekakšno vrsto vsejaponstva za pospeševanje prijateljstva in trgovskih zvez. V mnogih deželah se sklicujejo na plemensko sorodnost, ko trdijo, da so predniki Indolatincev pred stoletji prišli po Beringovem prelivu na severno Japonsko. Američan s severa ne bi nikoli priznal takšne krvne enakosti — premoč, ki jo kažemo, beli nasproti drugo politim je že večkrat silno vzburkala domačine — zato pa žanje prekanjeni Japonci hvaležnost in zaupanje.

Mnogi uradni krogi vidijo v japonski vladi svojega prijatelja. Avtoritarne ideje Japonske so diktatorjem na jugu vse bolj dobrodošle kakor nerazveseljeno čvakanje o demokraciji, ki ga slišijo iz Washingtona. S prodajo streliva in orožja si pridobi Japonska brez težav dokaj nezaluzen političen vpliv. Vse mogoče države naročajo na Japonskem uniforme, zastave, naboje in granate. Pred kratkim je Japonska nekaterim državam velikodušno ponudila dobavo svojega streliva in vojnih ladij v zameno za kavo, rastlinsko olje, rude in kavčuk. Braziliji je stavila sijajno ponudbo, namreč popolno dograditev ogromnega vojnega in trgovskega brodogradništva v zameno za dobavo surovin. Ponudba državnega tajnika Hulala, da bi Združene države posodile Braziliji vojne ladje iz svojega brodogradništva — nezasišana ugodnost, posebno nasproti polfašističnemu diktatorsko usmerjenemu narodu — je bil morda poskus prepričati sprejem japonske, kakor tudi nemške in italijanske ponudbe.

Za zdaj potrebuje Japonska večji del svojega streliva zase, ko bo pa vojne s Kitajsko konec, se bo Japonska že razgledala po kakšnem področju, kjer bo lahko bombe in drug vojni material odlagala po kar najugodnejših cenah in tako obvarovala svojo bujno cvetočo oboževalno industrijo pred nenadnim polomom.

Skratka, Japonska je činitelj, ki morata z njim računati Južna in Srednja Amerika. Ne glede na trgovino bo imela Japonska tam v bodočnosti velik gospodarski, političen in kulturni vpliv. Njena trgovina in njen kulturni vpliv se bosta naposled — pa čeprav bi ju morda poraz na Kitajskem oslabil — v teh krajih še povečala.

Po Carletonu Bealsu v »The Reader's Digestu«

Da bo vsa družina vesela, je treba samo kupiti »Družinski tednik«!

Ali se kolonije izplačajo?

Po uradnih poročilih stanejo kolonije Velike Britanije vsako leto 3 milijone funtov sterlingov. Dohodki iz prekomorskih krajev so znašali na primer 44.843.544 funtov leta 1932, izdatki pa 47.883.239 funtov.

Trditve, da se ta izguba nadoknadi v trgovini, je precej netočna, ker se je tistega leta od celotnega izvoza, ki je znašal 151.529.982 funtov, izvozilo v kolonije vsega za 79.343.767 funtov.

Največ porabi fond za gradnjo v kolonijah, ki so zanj davkoplačevalci v Angliji plačali od 1929. do 1936. leta 5.804.436 funtov.

Obrambne kolonije pomenijo največji izdatek. V letu 1923, so izdali za gradnjo pomorske in letalske postojanke v Singapuru 11 milijonov funtov. Danes porabijo milijone za gradnjo v Hongkongu.

Vojne za osvojitve kolonij stanejo strahovito veliko. Tako je na primer vojna s Čulufakri pogotnila 4.922.141 funtov.

Nemčija je že poskusila, koliko stanejo kolonije. Petletna vojna s Hereri v jugozahodni Afriki, ki je veljala Nemčijo 15.000.000 funtov in 5 tisoč vojakov in mornarjev.

»Najhujše kar bi se nam moglo primeriti, bi bilo, če bi nam dali celo Afriko,« je rekel Caprivi, naslednik Bismarcka. »Čim manj Afrike, tem bolje,« je rekel nemški državnik doktor Bamberger.

Druge kolonijalne posestnice imajo iste izkušnje. Francija izda vsako leto 8-9 milijonov funtov za kolonije. Italija je pred zavzetjem Abesinije porabila za kolonije vsako leto 482 milijonov funtov, Holandska, pa čeprav so njene kolonije dokaj bogate, milijon funtov na leto, Portugalska pa polovico te vsote.

(Rand Daily Mail, Johannesburg.)

Umrljivost za pljučno tuberkulozo v raznih državah

Neka ameriška statistika je priobčila podatke o razširjenosti pljučne tuberkuloze po vsem svetu. Takoj naj opomnimo, da ta statistika ne omenja nekaterih oddaljenih predelov Afrike, Kitajske, Rusije, Južne Amerike in Indije. Pri teh krajih se je omejila statistika le na zabeleženje smrtnih primerov, kajti pri tem se je manj bati pomot zaradi napačne diagnoze kakor pri beleženju števila obolelih. Iz dolge razpredelnice je razvidno, koliko ljudi je na 100.000 prebivalcev v raznih državah umrlo na leto za pljučno tuberkulozo (povprečno za čas od leta 1931. do 1935.).

Južna Rodezija (samo belo prebivalstvo)	25,0
Južnoafriška unija) samo belo prebivalstvo)	30,7
Nova Zelandija	33,1
Avstralija	39,9
Holandska	44,7
Danska	46,8
Kanada	53,5
USA	54,2
Škotska	59,3
Nemčija	62,6
Anglija in Wales	67,2
Italija	73,3
Švica	81,7
Španija	93,3
Švedska	94,5
Litva	100,8
Norveška	110,0
Uruguay	114,7

Posebno pazite kaj bčnik pije!

Če Vam je le mogoče, dajte mu za zdravje in užitek čim česče najboljšo naravno mineralno vodo

ono z rdečimi srti

Če sami bolečate ali se ne počutite dobro, zahtevajte naš brezplačni prospekt v katerem imate mnogo koristnih navodil o zdravju.

Uprava Radenskega zdravilnega kopališča
SLATINA RADENCI

Francija	125,1
Češkoslovaška	130,0
Japonska	137,5
Madžarska	143,2
Bolgarija	149,2
Nova Fundlandija in Labrador	163,3
Estonika	172,0
Finska	175,6
Čile	224,3

Jugoslavije — kakor običajno — statistika ne omenja.

Takoj opazimo iz razpredelnice, da so razlike med raznimi državami zelo velike. V državi Čile je — glede na število prebivalstva — umrljivost za pljučno tuberkulozo okrog 10krat večja kakor v Južni Rodeziji. Pravega pojasnila za to razliko ni. Ne podnebje, ne plemo, ne gostota prebivalstva in tudi ne razširjenost industrije in ne drugi socialni činitelji (nevarnost okuženja v družini, stanovanje, hrana) ne morejo dati pravega, neoporečnega pojasnila za razširjenost tuberkuloze. Sicer pa lahko ugotovimo, da je skoraj v vseh državah število smrtnih primerov zaradi tuberkuloze padlo. Žal ne v vseh, na Japonskem, v Novi Fundlandiji in na Labradorju se je nekoliko dvignilo.

600 milijard gre v dim

Človeštvo vsako leto pokadi 600 milijard.

Najstrastnejši kadilci v Evropi so Holanci. Letna poraba tobaka na Holandskem znaša tri in pol kile na enega prebivalca. Na drugem mestu je Belgija z nekaj več kakor tremi kilami, nato Danska z dvema kilama, Nemčija z 1,70 kg, Anglija z 1,50 kg, Švedska in Francija z 1,30 kg, Italija in Jugoslavija z nekaj manj kakor 1 kg.

Večina teh držav pa ne pridelata toliko kolikor pokadi, zato so prisiljene, da tobak uvažajo, in sicer v glavnem iz Zedinjenih držav, Indije in Kitajske. Zedinjene države pridelajo na leto 6.829.990 stotov tobaka, Kitajska nekoliko manj, Indija pa 5.435.850 stotov.

Poraba cigaret je povprečno največja v Zedinjenih državah. Letna poraba cigaret v Zedinjenih državah znaša 1100 cigaret na enega prebivalca, na Angleškem 826, v Nemčiji 550, v Italiji 372, na Holandskem 341, na Francoskem 243 in na Švedskem 233.

(Corriere della Sera, Milano.)

Zemlja za 18 milijonov ljudi

Aljaska šteje danes okrog 60 tisoč ljudi, po večini lovcev in kopalcev zlata. Poljedelske in gospodarske kolonizacije niso izvedli, ker so trdili, da je to ozemlje polarno s težkimi podnebnimi pogoji.

To pa ni točno. Večji del primorja in dolin na Aljaski imajo milo podnebje. Zima ni ostrejša kakor na ameriškem Zahodu, poletje je pa bolj vlažno. Aljaska ima okrog 100.000 kvadratnih kilometrov najboljše zemlje črtnice in okrog 50.000 kvadratnih kilometrov odličnih pašnikov.

Ameriški notranji minister trdi, da v pogledu kolonizacije Aljasko obstoji samo problem prevoznih zvez, nikakor pa ne problem zemlje in podnebja.

Osemnajst milijonov ljudi, je zdaleč več od števila nezaposlenih ljudi v Uniji za časa najhujše krize. Če bi se jim posrečilo kolonizirati Aljasko, ki lahko sprejme osemnajst milijonov ljudi, bi Američani z enim udarcem ubili dve muhi; rešili bi problem nezaposlenosti in kolonizirali zemljo, ki zdaj predstavlja mrtvi kapital. V tem pogledu so napravili prvi poskus. V dolini Matanuske so ustanovili novo naselbino, ki so se v njej naselili farmarji z Zahoda. Rezultati, ki jih dosežejo farmarji v Matanuski, so zdaleč bolj od tistih, ki jih dosežejo v Uniji.

Poleg Matanuske je zrastle še okrog deset kolonij, v glavnem blizu železniške proge in letališča, ki ga je zgradila Unijina vlada.

Aljaska ima veliko prirodnih bogastev. Vodna energija bo omogočila, da se bo zgradilo veliko električnih central. Bogastvo gozdov in rudnikov železa in premoga je praviljčno. Obstoj vsi pogoji za napredek poljedelstva in industrije.

Razen gospodarskih možnosti je pa Aljaska velike strateške važnosti za Unijo, ker bo v morebitnem spopadu z azijskim imperijalizmom predstavljala najvažnejše strateško središče. (Je sais tout, Pariz.)

SHERLOCK HOLMES JE POSEGEL VMES

Malenkosti, ki odločajo o življenju in smrti

Ali je mojstrski detektiv, ki iz nevidnih indicij spletke goste mreže dokazov okrog zločinca samo osebnost iz romana? Ali so mikroskop in obločnice odvzele vlogo nekdanji romantiki in laboratorij napravile za odločilno kriminalno boljše? Da fantazija, bistrovost in dar opazovanja omogočijo današnjemu Sherlock Holmesu, igrati po vzoru svojega prednika iz literature, bodo dokazali naslednji primeri, ki so vzeti iz resničnega življenja.

SESALNIK ZA PRAH DELA CUDEZE

V Parizu so našli tolpo ponarejevalcev denarja, ki je veliko francoskih mest preplavila s svojimi izdelki. Pri prvem zaslišanju so trdovratno tajili dejanje.

Takrat je pa stopil na prizorišče mož iz kriminalnega laboratorija. S seboj je prinesel majhen, posebno sestavljen sesalec za prah in je z njegovo pomočjo iz oblek obtožencev skrbno izsesal vsak prašek. Poznejša preiskava je dognala, da so se med prašnimi delci nahajali tudi delci cinka, antimona in svinca, torej prav tiste kovine, ki so jih uporabljali za ponarejanje denarja.

Člani tolpe so strmeli od presenečenja, ko jim niso dokazali samo njihovega dejanja, temveč jim našli natančne sestavine njihovega »blaga« in ni jim preostalo drugega, kakor da so dejanje priznali in se za dalj časa preselili v ječo.

UMIVANJE GLAVE IN NJEGOVE POSLEDICE

V Marseillu so nekega dne našli bombo; policija je osumila nekega moškega, ki so ga videli v usodnem času na kraju dejanja. Strahovito ogorčen je vse tajil. Edmond Locard, slavnj kriminalni kemik, mu je pa zill na glavo nekaj litrov alkohola, mu temeljito izmil goste, kodraste lase in potlej tekočino zill v stekleno posodo. Odcedek je preiskal z mikroskopom in je v njem našel sledi razstreliva, ki je bila z njim napolnjena bomba.

Protj temu dokazu ni pomagala nobena laž. Obtoženca so obsodili na dolgotrajno ječo.

TRDOVRATNOST PRIVEDE DO CILJA

Pri neki veliki londonski banki je nekdo predložil ček Imel je podpis znanega trgovca z umetninami in je bil izpolnjen za več tisoč funtov sterlingov. Podpis je bil pravljen in mož, ki je prinesel ček, so brez obotavljanja izplačali veliko vsoto. Nekaj dni nato se je izkazalo, da je bil podpis dovršeno ponarejen.

Posvarili so banke. A že čez kratak čas se je skrivnostnemu ponarejevalcu čekov posrečil nov poskus. To pot sta bili oškodovani celo dve banki. Policija je zaman polzevala za storilcem. Stvar je prevzel eden najboljših detektivov Scotland Yarde.

Od vseh treh oškodovancev je zahteval natančen seznam njihovih pri-

jateljev in znancev. Njegovo pozornost je zbudilo eno samo ime na vseh treh seznamih. To je bilo ime nekega pohabljenca, ki je v svetovni vojni izgubil desno roko. Tudi njegova leva roka se ne more premikati. Praktično bi moralj torej tega moža izločiti iz seznama sumljivcev. To pa tembolj, ker nobeden izmed bančnih blagajnikov ni mogel v njem spoznati prejemnika prisleparjenega denarja.

Detektiv se je pa zagrizel v to smer. Zadoščoval mu je njegov kriminalni instinkt, da je invalida opazoval še dalje. Na skrivaj je šel celo za njim na Riviero. Dva tedna ni mogel odkriti ničesar sumljivega. Nekega dne je pa opazil, kako možak z neizrekljivo spretnostjo premika prste na nogah, kako z njimi pobira majhne kamenčke in sestavlja cel mozaik. Takrat mu je šinilo v glavo. Ali ne bi mogel ta pohabljenec ponarediti podpisa z., nogo?

Poizvedel je v bolnišnici, ki se je v njej njega dni zdravil možak. Tamkaj je zvedel, da se je bil osumljenec res več mesecev z največjo žilavostjo vadil, da bi lahko tudi težje stvari opravljal z nogo. Z nogo je lahko pisal, si prizgal cigareto, in jedel s priborom. V bolnišnici so si od tega umetnika vzeli za spomin celo njegove poskuse v pisanju.

Sum je bil torej upravičen. Pri zaslišanju je »mož brez roke« priznal, da je ponaredil čke na imena svojih znancev in denar dvignil s pomočjo svojega pajdaša.

Ne uklonite se rezki usodi!

Na podlagi Vašega rokopisa in rojstnih podatkov prejmete brezplačno

točno oceno Vašega značaja in usode, z dragocennimi nasveti za pravilno postopanje v poklicu in trgovini, zakonu in ljubezni, ter v vsakem življenjskem položaju, kakor tudi glede Vašega zdravja. — Ne odlašajte, temveč pošljite mi še danes Vaš točni naslov, leto mesec, dan in ako mogoče tudi uro Vašega rojstva, (poklic, poročen ali samski) ter priložite dno 30— v znakah ali v denarju za poštnino in dopisovanje na naslov
ASTRO PSIHO GRAFOLOSKI BIRO,
MARIBOR, TATTENBACHOVA UL. 24, pa boste z mojim delom več kot zadovoljni. Mnogo zahvalnih pism iz raznih držav pričajo za vrednost mojih nasvetov in metod.

5. nadaljevanje

»Žal se ne da nič več napraviti, gospodična Learnerjeva. Smrt je nastopila že pred več urami.« Odkasljaj se je in si začel počasi čistiti nosnike. »Morda veste, da sem bil snoči tu?« je vprašal čez nekaj časa. »Bil je zdrav kakor zmerom in prav dobre volje. Prav za prav ni ta zadeva čisto jasna.«

Ana ga je napeto in radovedno opazovala, in zdela se je, kakor bi čakala na nekaj, kar mora zdaj priti.

Toda zdravnik je molčal. Miss Learnerjeva se je igrala s svojimi nežnimi, vitkimi prsti, da so pokali v členkih.

»Kaj mislite, kakšen vzrok je bil, dr. Warner?« je iznenada pretrgala tišino in vidno prišla v zadrego, ko jo je zadel zdravnikov začuden pogled. Dr. Warner se je podrgnil po bradi in vtaknil nato roke v hlačne žepce.

»Da, vzrok, miss Ana!... Vprašanje je prav lahko, samo odgovor je težaven. Sodil bi, da ga je zadela kap. Čeprav sem opazil nekaj stvari, ki si jih ne vem prav razložiti. Natanko bo vse dognala šele obdukcija. Mislim pa, da bo ostalo pri mojem. — Saj veste, da je Milner žal nekoliko preveč pil,« je pomenljivo dejal. »Pogosto sem ga svaril...«

»Mislite torej, da je bilo to? Nič drugega?« To vprašanje se je kar odtrgalo z Aninih ustnic in nenavaden prizvok v njenem glasu je zbudil zdravnikovo pozornost.

»Kaj pa naj bi bilo drugega?« je menil. »Ali mislite na samomor, ali celo na kaj hujšega? To je nesmiselno, miss Learnerjeva.«

Dekle je zamišljeno pokimalo.

»Če bi bil samo stric Frank mrtev, zadeva ne bi bila tako nenavadna. Toda, ker je še nekdo...«

Dr. Warner je prihajal v čedalje hujšo zadrego. Saj je tudi sam pri sebi isto mislil. A kaj, ko pa ni odkril ničesar, kar bi mu potrdilo ta sum...

»Samo nenavaden slučaj, miss Learnerjeva,« je rekel in skomignil z rameni. »Saj priznam, da je zadeva nenavadna, toda najti ne morem prav ničesar. Čeprav nisem nikakršna luč, imam vendar za seboj trideset let zdravniške prakse in sem že marsikaj videl in se marsičesa naučil.«

Ana je po njegovem razdraženem glasu videla, da postaja nervozen, in to je njen sum samo še potrdilo. Toda potem nista več govorila o tem, čeprav se je Ana zaradi dvomov lotila nekakšno vročično razburjenje, ki ga je le s težavo potlačila.

Ko je dr. Warner poklical policijo, je zaprla oči, in njene roke so se krčevito oklenile stolovega naslonila.

Po Harryjevem zadovoljnim obrazu bi lahko sklepali, da je imel srečen dan.

Precej pozno je vstal, se okopal, potem pa pozajtrkoval. Zdaj se je hotel še spodobno obleči. Prav tedaj, ko je skrbno izbiral kravato, je nekdo plašno potkal na njegova vrata.

Ni utegnil odgovoriti, ko je že švignila Mrs. Benetova v sobo, zaprla hitro in tiho vrata za seboj in obstala. Vsa zasopla je bila. Kazalo je, da jo nekaj strašno razburja, in črne oči so ji kar gorele.

Reffold jo je začuden pogledal.

»Prosim, Mrs. Benetova?« je presenečeno vprašal. »Upam, da se vam ni primerilo nič neprijetnega.«

Njegove besede so zveneč zaskrbljeno in Mrs. Jane se mu je poskusila hvaležno nasmehnuti, toda nasmeh se ji ni prav posrečil. Samo ustnice so ji zadržale in prikimale je, potem je pa začela tako drhteti, da jo je Harry v skrbeh odvedel do stola.

»Dva mrtveca so našli, Mr. Reffold,« je izdala in njeni pogledi so blodili po preprogi.

Harry je gledal svojo gospodinjico čedalje bolj presenečeno. Ni razumel, kaj pomeni njen strah.

Mrs. Benetova je zlezla v dve gube. »Mr. Milnerja in še nekega gospoda...«

Obe imeni je izrekla tako tiho, da ju je bilo komaj mogoče razumeti, toda v Reffoldovih ušesih sta odjeknili do grom. Zmudeno je pogledal ženo, potem je pa plaml k njej in jo pograbil za ramena.

»Kaj ste rekli? Mr. Milnerja?«

V strahu se je dvignila in mu nehote z rokami zaprla usta.

»Ne tako glasno, Mr. Reffold,« ga je rotila. »V hiši tega še nihče ne ve. Jaz sem pravkar zvedela novice po telefonu... in... mislila sem si, da vas bo morda zanimala...« V zadregi se je obrnila stran, kakor bi govorila zidu. »Saj snoči niste bili doma, in še ponoči sem rekla dekletom, da se najbrž ne počutite prav dobro, ker ste šli tako zgodaj spat...«

Harry Reffold jo je v trenutku razumel, in tedaj je storil nekaj, česar Mrs. Jane Benetova v tem trenutku nikoli ne bi bila pričakovala in kar je bilo vzrok, da je ta dan prišla

med svoje najlepše: prijel je njeno roko, jo stresel zelo, zelo pristržno, in potem — ji jo je poljubil.

Debeluša Mrs. Jane ni vedela, kako je naposled prišla iz sobe, toda na lepem je stala na hodniku in poskušala pomiriti svoje srce, ki ji je razbijalo od strahu in blaženosti. Misli si je, da bo ta prizor dosti bolj dramatičen, in bolj kakor kdaj prej je obdučovala Reffolda, ki je bil tako močan človek, da ni izgubil glave v tako kočljivem položaju, ampak je še celo utegnil misliti na takšno ljubeznivost. Naj že ima na grbi kar koli, vsekako je gentleman in vreden, da mu pomaga. Kar se nje tiče, naj bo brez skrbi. Ona mu sitnosti ne bo delala.

Reffoldove dobre volje in samozavesti je bilo seveda konec, ko je gospodična zaprla vrata. Nič podrobnega še ni vedel, toda ni izključeno, da je obvestilo Mrs. Benetove resnično, in če je to res, je napravil v pretekli noči v svojem vselem vznemirjenju nad uspehom usodno napako, ki si je ne bo mogel nikoli oprostiti.

Grizel si je ustnice in sam nase je bil besen, da ni ravnal drugače. Toda želja, da bi spravljal svoj dragoceni plen na varno, mu je vzel trezno razsodnost, in če je postal Frank Milner v resnici žrtev zločina, je delno tudi on tega kriv.

Tedaj se je spomnil opustošenja, ki ga je videl v sobi, in zlasti čudno spakčenega obraza neznanca na otonani. Ta obraz mu je zdaj pripovedoval čisto druge reči kakor v trenutku, ko ga je samo bežno pogledal. Zdaj je zatrdno vedel, da se je tragedija odigrala, še preden je vdril v sobo, ko se je potem še nečesa spomnil, je napravil sklep, ki mu je takoj vrnil mir in energijo.

Hitro je bil oblečen in odšel je od doma. Za njim so hiteli prestrašeni pogledi Mrs. Benetove, ki je v dan srca molila, da ne bi napravil kakšne neumnosti.

Ko je Reffold naročil na pošti precej komplicirano londonsko telefonsko številko, je uradnik presenečen zmal z glavo, potem je pa vzel debel imenik in začel počasi iskati v njem. Harry ga je nekaj časa opazoval, potem je pa postal nestrpen. »Mislim, da vam ta koristna knjiga to pot ne bo nič pomagala. Kar mirno naročite številko in jamčim vam, da se bo oglasila.«

Uradnik je zagnal knjigo na mizo in užaljeno skomignil z rameni, toda ubogal je le.

Komaj je poklical londonsko centralo, že je na svoje veliko presenečenje dobil zvezo.

Reffold je ostal precej dolgo v celici, in ko je stopil iz nje, je najprej pogledal na uro. Nekaj minut je še manjkalo do desetih, in preručnal je, da bo imel nekako do ene popoldne dovolj časa, da pogleda za raznimi reči, o katerih si še ni bil na jasnem. Ko je prišel na cesto, kjer je stala Milnerjeva hiša, je že od daleč zagledal množico ljudi, stoječih ob ograji in strmečih na vrt, kakor bi bilo tam nekaj prav posebnega. Nedeljsko popoldne je zbralo tu vse sprehajalce in obiskovalce cerkve, in z obrazov se jim je bralo, da jih je skrivnostni dogodek, ki ga še niso do podrobnosti poznali, navdajal z grozo. Ljudje so se med seboj pogovarjali in tisti, ki so kaj več vedeli, so to pripovedovali majhnim skupinam, ki so jih hvaležno poslušale.

Harry se je zamešal med množico, toda čeprav je vnelo prisluškoval, vendar ni mogel ničesar zanesljivo zvedeti iz poplave fantastičnih novic.

Prišel je že skoraj do hišnih vrat, ko mu je pogled slučajno obvisel na nasprotni strani ceste. Tam je bilo stavbišče, ki so ga takrat uporabljali za skladišče tramov in drugih zidarskih pripomočkov. Na prevrtni samokolnici je sedel tam neki delavec; čakanje si je krajšal s tem, da je počasi zajtrkoval.

Ko je možak izpenada pogledal kvišku, je Reffold le s težavo prikril svoje presenečenje. Možak ga je ravnodušno gledal in Harry prav tako, toda ta zahrbtni obraz, ki je bil obrobjen z razmršeno brado, je takoj spoznal; še posebej ga je razveselilo, ko je pod čepico pomaknjeno globoko na čelo, opazil sinjaste rdeče lise in zateklo oko.

Za trenutek si je Reffold mislil, da bi bilo najbolje, če bi se skril kje v množici in bi od onod pazil

na bradatega moža, toda premislil se je. Dejal si je, da možak svojega mesta najbrže ne bo tako kmalu zapustil, ker se očitno počuti varnega in ker hoče najbrž videti, kaj se bo še zgodilo.

Pred hišo sta stala dva policista z neizmerno uradnim obrazom, in ko je Harry zavil po stopnicah, sta bila menda v dvomu, ali naj ga spustita v hišo ali ne. Tedaj pa je že potegnil za stari zvonec in tako ravnodušno pogledal mimo policistov, da sta morala pač misliti, da je iz hiše ali pa kakšen detektiv. Zato sta ga pustila pri miru.

V delovni sobi se je mudila že več ko pol ure policijska mrtvaška komisija. Za njo je prišel tudi še en zdravnik. Gospodje niso prav vedeli, kaj naj s čudno zgodbo začno. Res sta bila v hiši dva mrtveca, toda prav nič ni kazalo, da bi bila žrtvi zločina.

Dr. Warner je nekoliko za lase privlečen a vendar zgovorno razlagal svoje mnenje o srčni kapi in o naključju, zdravniški tovariš s policije mu je pa neprestano priklimal, ker sam ni mogel nič boljše povedati. Tudi njemu se zadeva ni zdela prav nedolžna in je že prej poskušal odkriti vse mogoče simptome na obeh mrtvecih, a pravega ni dobil.

Tudi komisar iz Newchurha se je strinjal z obema zdravnikoma zato, ker vžle vnetemu iskanju ni mogel ničesar izslediti, kar bi kazalo na zločin, še bolj pa zato, ker je zaradi svojih let že ljubil mir in mu ne bi bilo všeč, da bi moral zdaj pod smrt reševati kriminalne uganke.

Gospodje iz komisije so bili torej na najlepši poti, da se zedinijo, in so se že pripravljali k pisanju zapisnika.

V 24 URAH

barva, plisira in kemično čisti obleke, klobuke itd. Škrobi in svetilolika srajce, ovratnike, zaplestnice itd. Pere, suši, munga in lika domače perilo. Parno čisti posteljno perje in puh

tovarna JOS. REICH LJUBLJANA

ko se je iznenada oglašil telefon.

Komisar je vzel slušalko in samozavestno povedal svoje ime. Zdačje je pa kar zlezal sam vase, obraz mu je postal ponižen in samo zajecjal je: »Da, sir... Res je, sir... Seveda, sir...«

Ostri in ukazovalni glas v telefonu je že davno utihnil, ko se je komisar še zmerom priklanjal. Potem se je šele zavedel, da je konec velikega trenutka, ki ga je pravkar doživel. Kakor v sanjah je poveznil slušalko, si obrisal čelo ter premeril oba zdravnika in pisarja s pogledom človeka, ki je pravkar doživel izredno čast.

»Gospodje, zahvaljujem se vam,« je potem mirno rekel. »Naša naloga je končana. Pravkar sem govoril s sirom Wilfordom Robertsonom iz Scotland-Yarda. Sporočil mi je, da se bodo te zadeve lotili njegovi uradniki. To je pametno, da bo imel Scotland-Yard vsaj kaj dela!«

Potem je urno zbral svoje papirje, potisnil člane komisije skozi vrata, zaklenil sobo in spravljal ključ. Zanj je bila zadeva hvala Bogu toliko kakor opravljena.

Ko je prišla policija v hišo, se je Ana Learnerjeva umaknila v svojo sobo in se poskusila odpočiti. Vznemirjenje večrajšnega dne in zadnjih ur jo je zelo prevzelo, zato ni mogla prav zbrati svojih misli.

Kakor brez čutov je pričakovala to, kar bo zdaj prišlo, in vse v njej se je vžle njenemu odporu ukvarjalo samo s Harryjem Reffoldom.

Na Reffoldu ji je bilo najbolj všeč to, da je bil čisto drugačen kakor drugi, in da ni rekel nikoli niti besede, ki bi merila na tesnejše približanje ali pa spominjalo na neroden poklon. To ga je tako privezalo nanjo, da so ji postali med vožnjo kratki pogovori z njim skoraj srčna potreba in je bila kar razočarana, če ga kdaj ni bilo. Seveda si tega ni priznala, ampak je opravičevala svoje zanimanje s tem, da bi bile te puste vsakdanje vožnje strašno dolgočasne in da bi izlepa ne našla prijetnejšega in boljšega družabnika, kakor je bil Reffold. Da pa ne bi kdaj šel predaleč, je govorila z njim kar žaljivo hladno, toda on je

na njen hlad vselej odgovarjal s tišim čudnim nasmehom, ki se ji je zdel tako nesramen.

Zdaj se je pa ta komedija, ki jo je igrala sama sebi, iznenada končala, in zgrozila se je, ko se je zavedela, da ji je ta zanimivi mladi mož pomenil neizmerno več, kakor se je upala doslej sama sebi priznati. V trenutku ko je njegovo čudno vedenje napravilo iz njega človeka, s katerim ne bi smela imeti nič skupnega, je njena duša podrla vse umetne ovire, in v bolestem obupu je spoznala, da je veljalo mlademu možu prvo toplo občutje njenega srca.

Toliko da je pogledala kvišku, ko je priropotal v sobo Nick, neprespan od večrajšnje pijanosti in bled od današnjega strahu. Zelo slabo vest je imel in ni se upal Ano niti pogledati; ko je pa opazil, da se ona ne zmeni zanj, je postal nekoliko samozavestnejši.

»Gospod bi rad govoril z vami,« je zaupno rekel in ji potisnil posetnico v roko. »V obednici sedi.« Ana je molče vzela posetnico in minilo je nekaj časa, preden je sploh pogledala. Ko je pa prebrala ime na njej, se je zdrznila. Topo je strmela v beli papir in ga podzavestno obračala med prsti...

»Harry Reffold...«

Nick je opazoval svojo gospodarico od strani in ko je opazil njeno otopenost, ji je hotel pomagati.

»Ali naj ga odlovim?« je uslužno vprašal.

Ana Learnerjeva je pogledala kvišku in pomislila.

Da bo prišel on, je bilo poslednje, kar je v tem trenutku pričakovala, in vendar se je vse tako dobro ujemalo s sliko, ki si jo je morala ustvariti o njem. Harry Reffold je očitno človek, ki ne pozna malenkostnih pomelekov in ozirov, pa tudi ne sramu. Kar naravnost hodi po poti, ki ga vodi tja, kamor je namenjen.

Radovedna je bila, zakaj je prišel. Ali je mar res tako nesramen, da ji bo zdaj še izrazil svoje sočutje, ali pa ima kakšne druge namene?

Izenadna jo je prijel, da bi stopila predenj in ga tako pogledala, da bo vedel, da ga je spoznala in da ga zaničuje, brezmejno zaničuje.

Postala je mirna, tako mirna, kakor še nikoli v življenju ni bila. Nick se je v strahu potuhnil, ko ga je hladno pogledala.

»Reči gospodu, da pridem takoj...«

Ko je Ana stopila v obednico, ji je prišel Harry z iztegnjeno roko nekaj korakov naproti.

»Z veliko žalostjo sem zvedel, kaj se je v vaši hiši zgodilo,« je dejal, »in lahko si mislim, da preživljate hude ure. Če vam morem kako pomagati, miss Learnerjeva...«

Se zmerom ji je molil roko in Ana je videla v njegovih sivih očeh, da čuti do nje res nekaj, kakor pošteno sočutje. Vendar pa ni prišla njegove roke, ampak ga je samo nemo, izživajoče, izprašujoče gledala.

Harry Reffold je šele zdaj opazil, kako lepo je to dekle, in očitno si je, da je videl doslej v njej tako rekoč samo sredstvo za svoje namene. Prav za prav je tudi zdaj prišel samo zato, da bi mu ona kako pomagala, in pod njenim čudnim pogledom ga je skoraj postalo sram. Roka mu je omahnila, in prvič v življenju ga je obšla nekakšna zadrega.

Ana pa ni odrgala pogleda od njega. Hotela je v tem postenem moškem obrazu najti vsaj eno črto, podobno sliki, ki so ji bile vsilile poslednje ure. Toda na obrazu ni brala ne strasti, ne otopenosti, surovosti in zvijače, ampak samo odkritost in nekoliko preveč izrazito samozavest. Anino pričanje bi se bilo moralo zamajati, če ne bi bila marsičesa sama zloba in če ji ne bi bilo to pustilo tako globoko, bolečega vtisa. Ta poštna, prikupna krinka je ne sme več slepiti, saj je dobro vedela, kaj se za njo skriva!

Harry je pod njenim pogledom in spritno ledenega molka komaj spet zadobil svoj mir. Naposled mu je pa le zaigral okoli ustnic nasmeh, ki je bil Ani nekoč tako všeč.

»Vidim, miss Learnerjeva,« je rekel, »da vam nisem preveč dobro došel. Izpregledali ste mojo roko in niti ene tople besede nimate zame. To me, oprostite mi, hudo boli. Mislim sem, da sva dobra tovariša...«

Lepemu dekletu je postajalo pri zvoku tega glasu vroče in hladno hkratu. Čutila je, da mora zdaj govoriti, če

noče vžle vsemu pasti v mreže tega človeka.

»Mr. Reffold,« je hladno odvrnila in vzravnala svojo vitko postavo, »ne smete se pritoževati, kajti drugačnega sprejema vendar niste mogli pričakovati. Saj sem vam že včeraj dovolj razložno povedala, da si vaše družbe v bodoče ne želim, ker...«

»Ker nečete imeti ničesar skupnega s človekom, ki breka po tujih žepih, kajne?« ji je vprašujoče segel v besedo in okoli ust mu je spet zaigral njegov nesramni nasmeh. »Draga miss Learnerjeva,« je dejal s takšnim poudarkom, da je beseda »draga!« Ano zabolela v srce, »zelo me boli, da ste zvedeli o tej moji grdi navadi, toda verjemite mi, da si v listem trenutku nisem mogel drugače pomagati. Včasih me pač tako prime, toda zato kljub temu lahko mirne duše hodite z menoj. Svojim prijateljem in bližnjim znancom namreč načelno priznam. — Če ste torej le zato tako hudi name, miss Learnerjeva, se bo dala zadeva že kako urediti. Zato vam bom pa pri priložnosti povedal, kako srčno roko sem včeraj imel...«

Ano so te besede tako presenetile, da ni mogla odpreti ust. Strmela je v Harryja in zdaj je bila prepričana, da zavrnjenost tega človeka nima mej.

Stopila je predenj in njene oči so se kar zabodle v njegove.

»Mislim, da imate še eno slabo navado — da se ponoči klatite po tujih vrtovih,« je rezko pribila. »Ali se potem vselej dogajajo takšne reči, kakor so se to noč v naši hiši?«

Prvič je začutila zadoščeno, da je za drobec trenutka zmudila tega samozvestnega človeka.

Zastrmel je vanjo in opazila je, kako so se mu zobje zagrizli v spodnjo ustnico.

Potem se je pa takoj spet premagal. Hladno in mirno je zvenel njegov glas, ko je namršil obrvi in vprašal: »Kaj hočete reči, miss Learnerjeva?« Ana se je odločila, da ga bo zdaj pritislila ob zid.

»Da sem vas snoči videla, kako ste se plazili okoli hiše,« mu je obupano kriknila v obraz, »in da smo našli davi strica Franka in še nekoga drugega mrtvega.«

Nekaj trenutkov jo je gledal z resnično prepredenostjo, potem je pa zamišljeno zmal z glavo.

»To je seveda zelo važna reč, miss Learnerjeva,« je s poudarkom dejal. »Sodim, da ste to sporočili policiji in da bom imel zaradi tega še velike sitnosti. Pa nič ne de.«

Vzel je klobuk, se zelo vladno priklonil pred Ano in se ji spet nasmehnil.

»Vžle temu upam, da bova ostala dobra prijatelja, miss Learnerjeva...«

Dekle se je zagledalo v vrata, ki so se za njim zaprla, in dolgo je trajalo, preden se je zbrala.

Od tistega trenutka je vedela, da ne bo nikoli mogla rešiti uganke Harryja Reffolda.

Ko je Harry stopal po praznem hodniku proti veži, je v trenutni jezi iznenada zagnal z vso silo klobuk ob tla, kakor golobrad fante, kadar ga kaj razsrdi.

8
So slučaji, ki odločajo o usodah, o biti ali ne biti.

Takšen slučaj je bil, da je Ana Learnerjeva tako nemilostno in hitro

VSAK TEDEN DRUGA

Najcenejše in
kvalitativno najboljše
hrastove in bukove

PARKETE

dobavlja in polaga tovarna

REMEC-CO

DUPLICA PRI KAMNIKU
železniška in avtopostaja

Oglejte si našo zalogo v tovarni ali v pisarni
LJUBLJANA, Kersnikova ulica 7, poleg Staniča

odslavila Harryja Reffolda, in da je Harry prav tedaj stopil iz hiše, ko je Sam, možak z brado, ki je še zmerom sedel na samokolnici in žulil pipo, nekam hitro pogledal v stran.

Ko se je Harry ozrl v isto smer, je med množico zagledal Thompsona, ki je bradatemu možaku dajal nekakšna znamenja. Znamenja so morala biti zelo spretno dogovorjena, da niso zbuja pozornosti. Thompson je zdaj pomignil z roko, zdaj se odkril, zdaj obrnil hrbet, tako da je bil videti kakor kakšen zelo nervozen človek, ki ga je senzacionalni dogodek docela vrzel s pravega tira.

Toda Harry se je spoznal na takšne reči, in čeprav znamenj ni razumel, je vendar vedel, da morajo pomeniti nekaj posebnega.

Najbolj se je razveselil odkritja, da sta človek, ki ga je v pretekli noči tako nevjedno zdel, in velečastiti gospod George Thompson med seboj v zvezi. To odkritje mu je pozneje priložilo marsikatero težavno delo. Ko je bradati mož čez nekaj časa počasi vstal in z naveličanim obrazom odkotavril, je stopil Harry za njim.

Kazalo je, da je Sam namenjen na zelo dolgo pot, ker je prehodil že ves Newchurh, naslednja naselbina je bila pa najmanj dve milj daleč.

Vzlic temu je Reffold obstal in zavil na stezo med vrtovi, odkoder je možaka lahko opazoval, on pa njega ne.

Kmalu se je pokazalo, da njegova previdnost ni bila odveč. Sam se je iznenada bliskovito obrnil in jo mahnil tako urno nazaj, da mu je Harry komaj ostal za petami. Čez nekaj časa je sicer nekoliko umiril korake, hodil je pa še zmerom zelo hitro. Take naglice njegovim kratkim nerodnim nogam ne bi nihče prisodil. Očitno se mu je nekam mudilo in je hotel pridobiti čas, ki ga je bil zapravil z ovinki. Reffold je bil čedalje bolj radoveden, kje se bo ta čudna pot končala.

Dalje prihajajo.

Radio Ljubljana

od 2. do 3. II. 1939.

CETRTEK 2. FEBRUARJA

9.00: Napovedi, poročila ■ 9.15: Plošče ■ 9.45: Verski govor ■ 10.00: Prenos cerkvene glasbe iz stolnice ■ 11.00: Reproduciran koncert na wurliških orglah ■ 11.30: Orkestralni in pevski koncert ■ 13.00: Napovedi ■ 13.20: Vesele narodne pesmi ob spremeljavi harmonike ■ 14.00: Jasli-cam v slovo ■ 17.00: Kmet. ura ■ 17.30: Vesel domač koncert ■ 19.00: Napovedi, poročila ■ 19.30: Nac. ura ■ 19.50: Deset minut zabave ■ 20.00: Koncert godbe »Sloga« ■ 21.15: Plošče ■ 22.00: Napovedi, poročila ■ 22.15: Radijski orkester ■ Konec ob 23. uri.

PETEK 3. FEBRUARJA

11.00: Šolska ura ■ 12.00: Plošče ■ 12.45: Poročila ■ 13.00: Napovedi ■ 13.20: Opoldanski koncert Radijskega orkestra ■ 14.00: Napovedi ■ 18.00: Zenska ura ■ 18.20: Plošče ■ 18.40:

Francoščina ■ 19.00: Napovedi, poročila ■ 19.30: Nac. ura ■ 19.50: Kotiček SPD ■ 20.00: Rezervirano za prenos ■ 22.00: Napovedi, poročila ■ 22.30: Angleške plošče ■ Konec ob 23. uri.

SOBOTA 4. FEBRUARJA

12.00: Plošče ■ 12.45: Poročila ■ 13.00: Napovedi ■ 13.20: Plošče ■ 14.00: Napovedi ■ 17.00: Otroška ura ■ 17.50: Pregled sporeda ■ 18.00: Radijski orkester ■ 18.40: Pogovori s poslušalci ■ 19.00: Napovedi, poročila ■ 19.30: Nac. ura ■ 19.50: Beseda k prazniku ■ 20.00: O znanosti politiki ■ 20.30: »Smuk-smuk«, veseloigra ■ 22.00: Napovedi, poročila ■ 22.15: Radijski orkester ■ Konec ob 23. uri.

NEDELJA 5. FEBRUARJA

8.00: Golobčur Rudolf igra na harmoniki ■ 9.00: Napovedi, poročila ■ 9.15: Radijski šramel ■ 10.00: Verski govor ■ 10.15: Prenos cerkvene glasbe iz zavoda sv. Stanislava ■ 11.00: Plošče ■ 11.30: Koncert ■ 13.00: Napovedi ■ 13.20: Operni dvospevi ob spremljevanju klavirja ■ 17.00: Kmetijsko predavanje ■ 17.30: Revček Andrejček, ljudska igra ■ 19.00: Napovedi, poročila ■ 19.30: Nac. ura ■ 19.50: Samospevi g. Toneta Petroviča ■ 20.30: Radijski orkester ■ 21.15: Violinski koncert g. prof. Karla Rupla ■ 22.00: Napovedi, poročila ■ 22.15: Plošče ■ Konec ob 23. uri.

PONEDELJEK 6. FEBRUARJA

12.00: Plošče ■ 12.45: Poročila ■ 13.00: Napovedi ■ 13.20: Opoldanski koncert Radijskega orkestra ■ 14.00: Napovedi ■ 18.00: Zdravstvena ura ■ 18.20: Plošče ■ 18.40: Melodije Paglovčeve pesmarice ■ 19.00: Napovedi, poročila ■ 19.30: Nac. ura ■ 19.50: Zanimivosti ■ 20.00: Rezervirano za prenos ■ 22.00: Napovedi, poročila ■ 22.15: Prenos plesne glasbe iz restavracije »Emona« ■ Konec ob 23. uri.

TOREK 7. FEBRUARJA

11.00: Šolska ura ■ 12.00: Nove plošče ■ 12.45: Poročila ■ 13.00: Napovedi ■ 13.20: Šramel - Štirje fantje ■ 14.00: Napovedi ■ 18.00: Pester spored Radijskega orkestra ■ 18.40: Osnova svetosti ■ 19.00: Napovedi, poročila ■ 19.30: Nac. ura ■ 19.50: Deset minut zabave ■ 20.00: Pevski kvartet ■ Fantje na vasic ■ 20.45: Plošče ■ 21.10: Klavirski koncert ■ 22.00: Napovedi, poročila ■ 22.15: Radijski orkester ■ Konec ob 23. uri.

SREDA 8. FEBRUARJA

12.00: Plošče ■ 12.45: Poročila ■ 13.00: Napovedi ■ 13.20: Plošče

FR. P. ZAJEC

IZPRAŠAN OPTIK IN URAR

LJUBLJANA, sedaj Stritarjeva ul. 6 pri frančiškanskem mostu

Vsakovrstna očala, daljnogledi, loplomeri, barometri, higrometri, itd. Velika izbira ur, zlatnice in srebrnine. Sama kvaliteta optike! Cenik brezplačno!

14.00: Napovedi ■ 18.00: Mladinska ura ■ 18.40: O dolenskih gradovih ■ 19.00: Napovedi, poročila ■ 19.30: Nac. ura ■ 19.50: Uvod v prenos ■ 20.00: Prenos iz opernega gledališča v Ljubljani ■ Konec ob 23. uri.

Plačajte naročnino!

POZOR

GOSPODINJE!

Najceneje ste postreženi s **KURIVOM** pri tvrdki **RUDOLF VELEPIČ**

trgovina s kurivom **LJUBLJANA VII.** Sv. Jerneja cesta 25

TELEFON 27-08

Ravno tam se dobilo popolnoma nove plošče svetovno znane znamke HOMOCORD CENA DIN 15:-

TRTA

Cepiljenke najplemenitejših vrst ter zatiče in korenike Kober 588, teleki 88, Riparia in Chasselas, vse zajamčeno čisto in prvovrstno, dobavljajo: Prvi jugoslovanski loznjaci, Barubar. Zahtevajte cenike.

Poceni boste kupovali na kar polovico, ako opazite naš brezplačni katalog

Kastor & Opler

Vaša usoda brezplačno!

Ta veliki dobrotnik človeštva, popularni znani strokovnjak v področju astroloških nauk, brezplačno in karakteristično prorokuje vašo usodo. Njegove izjave povzročajo veliko in splošno senzacijo po vsem kulturnem svetu.

Pomagal vam bo, srečni boste, zapuajte mu, da vam prorokuje važna dejstva, ki bodo spremenila smer vašega življenja in vam pomagala do dobitka in vsakega zaželenega uspeha, našel in očrtal vam bo vse glavne smernice vaše bodoče življenjske poti.

Ker pozna borbo in težnje človeštva v današnji dobi, se je odločil, da bo ljudem vseh slojev omogočil s pomočjo te znamenite znanosti, ki preko nje človeštvo dobiva veliko upanje za srečno življenje, in vsakomur bratsko pomagal in mu pokazal pravo in nepogrešljivo pot, ki je treba po njej hoditi in na ta način bo vsakdo našel pravo srečo in blagostanje. Kajti večina ljudi in peccadini so silno neodporni pred udarci težke in neumljene usode. Da bi se pa vsakomur razjas-

nila pot, mu je potrebna pomoč, pot in smer in tako se bo duševno in telesno okreplil in dosegel vse svoje želje, ker vsi ljudje na tem planetu zaslužijo, da v času svojega tostranskega življenja dosežejo uspehe in veselje. Če ste premožni, revni, bolni, izčrpani ali v ljubezni nesrečni, če ste preživljali ljubezni težave, razne izgube, ali ste duševno klonili, imate vendarle vsi svoje duševne napake in boste samo po tej poti dosegli vaše velike cilje.

Vsakomur bo pojasnjen uspeh in sreča v bodočnosti, preteklosti, sedanjosti, karieri, službi, znanosti, politiki, bogastvu, ljubezni zakonu, loteriji, potovanju, nasledstvu zdravju, dedovanju, sodnih sporih, spekulacijah, dobitkih, vsakomur damo strokovni pismeni nasvet, ki bo koristil za vse življenje, odgovarjamo pa tudi na vsa tajna vprašanja, ki se lahko zaupajo brez vsakršnega oklevanja.

Tolmačimo vaš značaj, odkrivamo skrivnosti vaših velikih prijateljev in neprijateljev, svarimo pred raznimi nevarnostmi, nesrečnimi slučajji in podobnim.

Horoskop pošljemo v največji diskretnosti.

Mnogostevilne izjave hvalečnosti iz vseh krajev sveta prihajajo vsak dan, kar dokazuje izredno zaupljivost v točno prerokovanje. Temu slavnemu astrologu so izjavile svoje priznanje največje osebnosti, veliki znanstveniki, književniki, umetniki, filozofi, veliki politiki in zmagovalci na vseh vojaških in diplomatskih področjih.

Poslajte tudi vi natančen in čitljiv, lastnorčno spisan naslov, označite spol, dan, mesec in leto rojstva, 10 dinarjev v denarju po položnici ali 15 dinarjev v znamkah za stroške, klienti iz tujine pa 20 din. v gotovini.

Naslov: Astrološki biro Radosavljevič, poštni predal št. 1. Sopot (Dunavska banovina), Jugoslavija.

„AGA“ za masažo:

Z uspehom rabi vsaka družina!

Revmatizem - išias, trganje, zobobol, prehlajenje itd. odstranjuje z uspehom „AGA“ za masažo priznana in odlikovano domače sredstvo s smrekovim ekstraktom. Par kapljic „AGA“ na sladkorju ali vodi vam popravi neprijeten okus in slabost. Za nego ust, grla, pri trganju itd. uporabljajte „AGA“ za masažo. „AGA“ za masažo - naj bo zato v vsaki družini.

Dobi se v vsaki lekarni, drogeriji in trgovini za din 12,-, kjer je ni, pošljite znesek din 12,- pa vam jo pošlje.

Samoprodaja za dravsko banovino **DOLINŠEK Vitomir, Celje**

Zahtevajte „AGA“ za masažo! Zahtevajte „AGA“ za masažo!

Poravnajte naročnino!

Premog — koks

drva — oglje — likaliti

dobite po zmernih cenah pri

RESMAN LOJZE, Ljubljana

Cesta 29. oktobra (Rimska) št. 21

Telefon 33-53

Za vsako priliko

najboljše in najcenejše Hubertuse, površnike, perilo in vsa oblačila nudi

Presker

Ljubljana, Sv. Petra c. 14

MALE OGLASI

KDOR MI POMAGA do posojila din 30.000 dobi din 2000 nagrade, plačam 8%, Vračam mesečno po din 1000. Ponudbe na upravo »Družinskega tednika« pod »strogo pošteno in varno«.

Novela „Družinskega tednika“

Začelo se je v pustni noči...

Napisal G. Kelemen

Po plesni dvorani se je razlivala rahla tema, to je napravilo ljudi bolj voljne in pogovore bolj zaupne, orkester je igral očarljiv, zaljubljen tangos, iz kotov dvorane so zveneli kozarci, vzkljanje in ženski smeh. Na lepem je planila v dvorano cela veriga pisanih mask, s silo je predrla vrste plesalcev, tukaj iztrgala Indijancu Turkino z žarečimi očmi, tam spet potegnila za seboj nekaj kaznjencev — plavolasasta pastirica je komaj ušla preveč ognjevitemu objemu močnega Indijanca — dostojanstveno je Emil Zola, z zalisci in palčico, kramljal z rjavolaso južnjaško deklico, ki je njena obleka v glavnem obstojala iz dveh belih cvetov v lasih... Na neki steber se je naslanjal mlad francoski kapitan, velik in vitez, s črnimi brčicami in temnimi, melanholičnimi očmi in je kadil pipo.

»Kako ostuden dim ima ta pipa!« si je mislil. »Zakaj mora biti prav za prav vse tako v skladu...«

Ugasnil jo je, prižgal svojo običajno cigareto in gledal nebržito, nekoliko zviška v plesoč dirindaj. Nekaj znancev mu je prikimalo — režiser je bil v gledališču, tudi nekaj igralcev je bilo tam — a nocoj je hotel vse pozabiti, kar je slišalo k odru, vse strokovne pogovore, vse, ki hočejo nekaj od njega... Neka viteška gospodična se mu je zapeljivo nasmehnila, blede prince mu je pošiljal bliskajoče pogled, z vsemi temi dekletki bi lahko plesal, z njimi bi se pogreznil v bučno veselje, v neskrbno pozabljenje, a vse te ljubke maske so tako prazne, tako nebržne — kaj naj bi pa z njimi go-

voril? Kako naj bi se jih poltel iznebil?

Georg, mladi kapitan, se je obrnil in nekoliko z dolgočasno pohajkoval čez stranske sobe, mimo hollywoodskih zvezd, ki so se demonško in hkrati ganljivo smehljale od poslikanih sten, skozi stari carigradski baram v »samostansko klet« — kozarci so zažvenketali, pokali...

»Halo, kapitan!« mu je zaklical na lepem tenek glasek — med kozarci na neki mizi je sedelo očitno okajeno neko deklet, oblečeno v boya in mu ponudilo kozarec šampanjca.

»Prosim, povejte, ali niste slikar, ki z njim gospa Larsenova že dve leti vara svojega moža?«

Gospodje, ki so sedeli za mizo, so od presenečenja onemeli — vprašujoče so gledali zdaj dekle zdaj kapitana.

»Ne!« je odgovoril Georg mirno. »Zal nisem slikar, kar sem — mož!«

Stal je in zamišljeno gledal predreznega, okajenega boya, njegove živordeče, od vina vlažne ustnice, jasen majhen obraz nad sinjo svilno in širokim čipkastim ovratnikom. Gospodje so kar otopleli od zadrege.

»Tako?« je menil okajeni boy nedolžno. »Torej vi ste mož? Doktor Larsen? Smešno — saj ste čisto čedni! Zakaj vas vaša žena prav za prav vara? No, nič ne bodite v skrbeh zato — vas bom že jaz položila!«

Skočila je z mize, še dovolj pokonci obstala na svojih lepih, slokih nogah v svetlih dolkenkah, na desni roki je vrtela velik črn klobuk z nojevimi peresom, levo roko je pa vtaknila pod Georgovo roko.

»Zaplešiva, ti sladko sree!« je predlagal Georg in je motril od zgoraj navzdol.

»Ti si res sočutnega srca, vsaj kadar si okajena. Očaran sem tudi zaradi tvojega čula spodobnosti!«

»Zdi se mi — da to mislite ironično? No — morebiti nisem spodobna — zato nimam pa zlato sree!«

Glavo z mahedravnimi plavimi lasmi je nagnila nekoliko nazaj, svetle oči so se smehljaje s lesketale, mala osebnica je imela na sebi nekaj otroško očarljivega, nedolžno predreznega — Georgu se je zdelo ljubka — ne da bi opazil, je postal židane volje, plesal je z rastočim navdušenjem in temperamentom, poskakoval je neki kmečki ples — sploh ga ni znal — začel je z drugimi vred kričati brez vzroka, vrvenje pustne noči ga je zgrabilo, njegovo sree je začelo hitreje biti, njegove oči so se začele bolj svetiti, plaval je v neki rahli, zibajoči omotici. Naposled sta oba vrtoglava in zasopla padla na neko klop.

»Zdaj bova nekaj pilat!« je določil svetloasi boy in planil kakor ptica k neki prosti mizici!

»Ko sem te poprej videla, si delal takšen obraz, kakor da bi se tukaj zgubil. Kakor da ne bi bilo bolj žalostne stvari na svetu kakor je pustni ples! Pij, pij! Svet se spremeni, če piješ! Sele ko se smeješ, postane lep — a ko se poljubljaj — postane raj!«

»Ah! Počasi, smehljaje se se je sklonil k njenim nežnim, vlažnim ustnicam.

»O ne! Tako morava še počakati!«

»Koliko časa?«

»Kakor je: pozimi tri tedne. Poleti tri dni. In nocoj — vsaj eno uro!«

»Ti si pa res očarljiva!« je stvarno ugotovil. »Odkar si pri meni, je ta večer prekrasen, vse ženske so bile nekaj svetlega, celo slike na stenah se mi zde bolj duhovite. — Ti si mala čarodejka! Prosim, ne zbeži mi prehitro!«

»Ali nisi precej razvajen?« je vpra-

šal boy zamišljeno in na lepem prav nič okajen. »Tako se mi vsaj zdi, že tvoje roke, te ozke prožne roke...«

»Razvajen? Ali res misliš, da človek lahko postane razvajen, od žensk, ki človeku ne gredo prav nič do živenga? Naposled si želim samo eno, ki bi mi zmešala glavo! Navsezadnje si morebiti to še ti, boy! Kdo ve, kaj pride iz tega, če se dva polglasno pogovarjata v nekem kolu?«

Boy ga je resno pogledal. Obrazek ni bil nič več predrezn, oči so gledale vprašujoče in skoraj nekoliko boječe.

»Veš — je menil — sicer moram biti vselej previden. Večina ljudi hoče nekaj od mene, tudi večina žensk — mislijo namreč, da bi jim lahko koristil, hočejo napredovati... Na lepem je utihnil. Boy se je ugriznil v ustnico in zastrmel predse.

»In ti — boy? Kako pa ti živiš? Za vse? Za enega?«

»Sama!«

»In kaj si želiš?«

»Kar želi vsaka ženska... že od svojih mladostnih sanj do časa, ko se nje hrepenenje počasi utruje... Nevesti to iščejo, zvesti pa na skrivaj enajajo o tem: človeka, ki zanj pozabiš ves drugi svet. Človeka, ki hoče biti zanj zmerom na svetu, ki ga razvajaš in obsipaš s toploto in nežnostjo. Kdor je takšen, da lahko oči dvigneš do nje — in ki nekoga zares potrebuje nad vse... sicer pa ne vem, če ga je sploh moči najti!«

»Jaz mislim — da!« je odgovoril čez nekaj časa. »Veš, v bistvu hrepenijo vsi ljudje po istem. Samo vršajo svoje želje naravnajo na napačne ljudi! Morebiti ni zmerom lahko spoznati pravega. Vendar...«

»Halo, Georg!« je na lepem vzkljunal neki kaznjencev in pritekel k njemu — bil je ravnatelj gledališča.

»Že dolgo vas iščemo! Neki moj prijatelj bi vas rad spoznal, da bi vam izrazil svoje občudovanje za zadnjo

scenerijo — dovolite — gospod doktor Larsen!«

Pri tem imenu se je Georg zdrznil — dvignil se je, stal nasproti debelušnemu, majhnemu moškemu z rdečim obrazom — negotovo in v svesti si krivde se je obrnil k boyu; gospod ga je preplaval z navalom besed, zmeden je Georg nekaj zastokal, poltel je kaznjencev spet izginil in doktor Larsen z njim.

»Oprostite!« je dejal Georg nekoliko pobit boyu. »Jaz namreč nisem doktor Larsen. Sploh ne vem, kdo je to. Tudi nimam nobene žene. Ti si mi bila tako všeč, ko si bila malo okajena med kozarci. Ali si huda?«

»Ne!« je rekel boy še bolj v svesti si krivde. »To sem namreč vedela!«

»Saj — vendar?«

»To je bila zvičaja... tudi nisem bila prav nič okajena — le tako rada bi vas spoznala... a zdaj mi je prav resda žal...«

»Zakaj si me pa hotela spoznati? Ali sem ti bil tako všeč?«

»O ne! A vedela sem, da ste znani režiser in jaz sem hotela priti — na oder... Pravkar sem prestala svojo igral-sko skušnjo. In tako sem mislila, vi...«

»A tako!« je menil Georg strogo in z nagrabenim čelom.

»Toda — zdaj nočem več!« Glas je zvenel malodušno in skrušeno.

»Vsekako si to napravila dokaj bistroumno. Zakaj pa zljaj na lepem nočeš več?«

»Medtem...« je pogumno odgovoril boy, »sem se namreč zaljubila v vas!«

»Hm... Prodirno in nekoliko pomilovalno jo je motril od zgoraj navzdol.

»Ti si se zaljubila vame!«

Boy je pobito prikimal.

»No...« je dejal Georg po kratkem preudarku. »Nič ne de. Ali si mi pomagala odkriti nadarjeno, mlado igralko — ali si pa najslajše deklete, kar sem jih kdaj spoznal! Kaj bi bila rajši?«

»Najslajše deklete...« je odgovoril boy čisto tiho.